16 పేజీలు అణా: సం॥ చందా రు 4: R. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

ఈ వారంలో-
1. నెల్లూరు ముచ్చట్లు-
2. ముఖాముఖి-
3. వెంకటగిరి గలాటా-
4. కథ 'అక్క'-
5. సినిమా పేజీ-
6. పల్లెటూళ్లు-
7. మన రాజకీయాలు-

—సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 11 | శుక్రవారము : నెల్లూరు : 26-4-40. | సంచిక 17

యుద్ధ డైరీ-

ట్రాండు హైం యుద్ధరంగం:

ఏప్రెల్ 19.

ఈరంగంలో బ్రిటిషువారి 1 జలవిమానములు నాశనమైనవి. పెట్రోలు టాంకులు తగులబెట్ట బడినవి. ఈనగరము పూర్తిగా ఖాళీచేయ బడినది. ఇపుడచట దక్షిణానికి పోయే రైలుగాని మోటారుగానిలేదు. పారిపోయిన బ్రిటిషువారు తమరక్షణ తుపాకులను నిరుపయోగంచేసి పోయారు. ట్రాండ్‌హైంకు యింకా జర్మను సైన్యములు విమానాలలో వస్తున్నవి

★

ఎల్వీరంలో నార్వేవారు జర్మనులను తీవ్రంగా నిరోధిస్తున్నారు.

ఆస్లోకు విమానాలమీద సముద్రంమీద జర్మను సేనలిచ్చటికి వస్తున్నాయి. సముద్రం పూర్తిగా నిరోధించబడలేదు. శత్రువుల్లు జలాంతర్గాములు తప్పించుకోవచ్చు.

★

నార్విక రంగము:

ఏప్రెల్ 20.

నార్విక ట్రాండ్‌హీం ప్రాంతములందు గడ్డ కట్టియున్న సముద్రము కరగుచున్నదనియు, అందుచే ఆప్రాంతములకు విమానములద్వారా జర్మనీ సేనలను తెచ్చుటకు వీలులేని పరిస్థితి ఏర్పడినదనియు రూఢిగ తెలియుచున్నది. నామూస్, బోడో ప్రాంతములు నార్వే సైన్యముల వశమైనవి. ట్రాండుహీం సమీపమునున్న వర్నెను విమానాశ్రయము బ్రిటిష్ వైమానిక బాంబులు ధ్వంసము చేసినందువలన జర్మను విమానము లచ్చట దిగుటకు వీలులేదు. ట్రాండ్‌హీంకు దక్షిణముగ జర్మనులు సైన్యములు ముందుకు నడువ నార్వేసైన్యములు విజయవంతంగా ప్రతిఘటించినవి. ట్రాండుహీం- ఆస్లో రైలుమార్గము జర్మనుల వశమందున్నది. ఈ ప్రాంతమున బ్రిటిషు సేనలు, నార్వే సేనలు యిండియా సరిహద్దు రాష్ట్రములందు అనుసరింపబడుచున్న యుద్ధవిధానము ననుసరించెదరని తెలియుచున్నది.

★

ఆస్లోరంగమున ఎల్వీరం మొదలు హామారువరకు నార్వే సేనలు రక్షణపు ఏర్పాటులు గావించుకొనియున్నారు. హామారునగరము జర్మనుల వశమైనదని జర్మనులు ప్రకటించుచున్నారు. లేదని నార్వేవారి ప్రకటన.

★

మాపిని లిజ్జయిన్ ప్రాంత్యముల మధ్య జర్మను సేనలకు మిత్రమండలి సేనలకు ఘర్షణ జరిగినది. జర్మను విమాన మొకటి ధ్వంసమైనది. మిత్రమండలికి నష్టమేమీ లేదని పారిను ప్రకటన.

★

ఇరు పక్షాల సన్నాహం:

ఏప్రెల్ 21.

ఇక్కడ నార్వేజియన్లు యిబ్బంది లేకుండా సైన్య సమీకరణ చేశారు. వీరిసేనలు నామ్సాస్, మోల్డీ లేర్కాల్ లలో దిగిన మిత్రమండలి సేనలతో కలుసుకున్నవి. ట్రాండ్ హైంకు దక్షిణంగా కూడా నార్వేజియన్ సేనలు మిత్రమండలి సేనలు కలుసుకొనినవి. దక్షిణంగా ఆర్కడాల్, క్వాల్ పట్టణాలమధ్య పోరాటం జరుగుటకు సిద్ధంగా నుందని తెలుస్తుంది.

మిత్రమండలి సైన్యము 50 వేలమంది దిగారు. జర్మన్ సైన్యాధ్యక్షుడు వైస్ ట్రాండ్ హైంకు, ఉత్తర దక్షిణములనుండి మిత్రమండలి దాడుల నెదుర్కొనుట సన్నాహాలు చేస్తున్నాడు.

★

నార్విక్ మార్గాలన్నీ బంధింప బడినవి. స్త్రీ పురుషు లెవ్వరినీ పోనివ్వడంలేదు. ఆహారపరిస్థితి కష్టంగావుంది. ఇచ్చట జర్మనీ సైనికులు బోనులోని యెలుకలలాగా నున్నారు.

★

మెర్సీ (1037 టన్నులు) హాస్పీ (5404 టన్నులు) అను రెండు బ్రిటిష్‌నౌకలు లండన్‌కు ఆగ్నేయతీరంలో మునిగిపోయినవి.

★

ఏప్రెల్ 22:

తూర్పునార్వేలో బ్రిటిష్ సేనలు పోరాడుచున్నవి. రాండ్స్ఫియార్డు వద్ద పోరాటంలో కొన్ని జర్మన్ టాంకులు నాశనము చేయబడినవి. డొంబాసావద్ద 50 జర్మన్ పేరషూటు సైనికులు ఖైదీలుగా పట్టుబడ్డారు.

★

హామారును బ్రిటిషువారు పట్టుకున్నారా అని ష్టాక్‌హోమ్ సందేహ వార్త.

★

జర్మనులు విఫలులగుట:

ఏప్రిల్ 23.

ట్రాండ్‌హీంకు ఈశాన్యపుదిక్కున నున్న స్టీకిల్‌స్టాడు నగరమువద్ద బ్రిటిషు జర్మను సేనలకు గొప్ప యుద్ధము జరుగుచున్నది. కొంత సేనను యుద్ధనావలమీగ ట్రాండ్‌హీంకు ఉత్తరవైపున చేర్చి దక్షిణావైపునుండి దాడిసల్ప జర్మనులు ప్రయత్నించారు. కాని బ్రిటిష్‌యుద్ధనావలు వాటిని తరిమివైచినవి.

★

దక్షిణమున స్టారిను అను రైల్వే జంక్షనువద్ద కూడా యుద్ధము జరుగుచున్నది. నామ్సాస్ ట్రాండ్‌హీం మధ్యనున్న రోడ్డు రైలుమార్గముల మీద జర్మనులు బాంబులువేసి ధ్వంసముచేయ ప్రయత్నిస్తున్నారు. దీనివలన యెక్కువ ధ్వంసమైనది టెలిఫోను తీగలు.

★

ఆస్లోలోని జర్మనులకు ట్రాండ్‌హీం లోని జర్మనులకు సంబంధము లేకుండచేయుటకు మిత్రమండలి ప్రయత్నించుచున్నది.

★

ఆల్బార్గులోని శత్రువిమాన స్థానముపై బ్రిటిషు సేనలు ప్రేలుడు దాహక బాంబులను చాలా వేశారు. వివిధ స్థలములలో విమానాశ్రమములు మండుచున్నవి.

★

జర్మనీ, లక్జెంబర్గుసరిహద్దుమీదపాగే, మోసల్లీ పాకేనదులకు, జర్మను వైపున జర్మనులు, రేవులను కట్టారు. దీనికి ప్రతీకారంగా లెక్జెంబర్గు ప్రభుత్వమువారు వారివైపున కాంక్రీటు గోడలను కట్టారు. ఇవన్నీ ముందు జరుగనున్న దారుణ యుద్ధసన్నాహాలు.

శేవోరు, నార్వేజియన్ నావ, ప్రేలుడువలన ఇంగ్లాండు ఆగ్నేయ కోస్తాప్రాంతములో ముంచబడినది. 'వెర్నీను' దచ్చిస్టీమరు నార్వేకోస్తాప్రాంతమున ముంచబడినది.

—

మందసా అత్యాచారాలు

ఈ యెస్టేటులోని గుడారి రాజమణి పురములో పోలీసువారు కాల్పులు జరిపారనీ, తత్ఫలితంగా 4 గురు పురుషులు, ఒక గర్భిణీ స్త్రీచనిపోయివారనీ వినాం. ఇంతటితో యీఘాతుక కార్యము ముగిసినదిగదా అని సంతోషించాము. కాని యిటీవల వచ్చినవార్తలను వింటే పశుత్వభూయిష్ట క్రూర కార్యములింకా చెలరేగుచున్నవని తెలియుచున్నది.

హరిపురమునుండి విశాఖపట్నం జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి గారు లక్ష్మన్నగారు యీ క్రింది విధముగా తెల్పుతున్నారు.

తే 16-4-40 తేదీన శ్రీకరుణాకర సుబ్బారావు యం. యల్. ఎ. గారు, యితర అనేక ప్రముఖులైన నాయకులు, నేను కాల్పులు జరిగిన గుడారి రాజమణిపురం దానిపరిసర గ్రామాలకు పరిస్థితుల తెలుసు కొనుటకై వెళ్లాము. కాల్పులు జరిగి 22 రోజు లైనను ఆశ్చర్యము! యిండ్లవద్ద ఆడవారుతప్ప మొగవారులేరు. కాల్పులుజరిగిన వెంటనే చుట్టుపట్ల గ్రామాలపైబడి గృహములలో జొరబడి కొట్టి తిట్టి వారల అవమానపరచి చెప్పసాధ్యముగాని నానా భీభత్సము గావించినట్లు, గ్రామాలను చూస్తేనే తెలియుచున్నది. ఈ భీభత్సమునకు మొగవారు హడలిపోయి అడవుల పాలయి తలదాచు కుంటున్నట్లు తోస్తుంది. సరియైన పోషణలేక పశువులడొక్కలు లోతుకుపోయియున్నవి. కాల్పులకు గురియైన వారిని గూర్చి, గాయములు తగిలి ఆసుపత్రులలో నున్న వారినిగూర్చి ఆడువారు హాలో లక్ష్మణా! అని యేడుస్తున్నారు. వారిచుట్టూమూగి పసిబిడ్డలు కండ్లుపీక్కపోయి, ఆకలిగా ఏడ్చినందున బొంగురు బోయిన గొంతులతో, యింకా యేడుస్తున్నారు. ఈదారుణ దృశ్యములు జూచినవారెంత కఠినుని హృదయమైన బ్రద్దలయిపోతుంది.

అచ్చటచ్చట గ్రామస్థులిచ్చిన వాజ్మూలముల సారాంశము చూడండి.

"పోలీసుల అత్యాచారముల చెప్పదానికలవి గాదు. చెప్పటకు నోరాడని అవమానములపాలు గావించుచున్నారు.

కాళ్లు చేతులువాచి జ్వరముచే బాధపడుచూ నడుచుటకు శక్తిలేక పడియున్న తమ్మినాన వందేసు అనే కుంటుకోట గ్రామరైతుమీద పోలీసులు అమాంతంగాబడి, దుర్భాషలాడి, కాళ్లుపట్టుకొని యీడుస్తుంటే, ఆయనభార్య జబ్బుమనిషి బాబో అని గోలపెట్టితే, స్త్రీయని లేశమాత్రమైన వివేకములేక .... యవాచీలుగాని, కారుకూతలు కూశారు.

12 ఏండ్ల తమ్మినాన మాకులు అనేవాడు కోంటాబంద గ్రామానికి పోతుంటే, 3గురు పోలీసులడ్డమై యేవూరు మీదని అడిగి, మీవూరివారెక్కడదాక్కున్నారు చెప్పతావాలేదా? అనికొట్టమోదారు.

కుంటుకోట వగైరా గ్రామాలలో పోలీసుల బాధలు తప్పించేస్తామను మిషతో ఎస్టేటుఉద్యోగులు యిప్పటికి రు 400 లు వసూలు చేశారు. దీనికి రుజావు గలదు. ఈలా డబ్బునుగూడా దోపిడీ చేస్తున్నారు.

ముఖ్యంగా ఆడువారికి జరుగుచున్న అవమానములు మేము చెప్పలేము"

రైతుసంఘాలపై దాడి

పోలీసులు 'విచారణ' అను పేరుతో ప్రజలను భీభత్సపరచడమే కాకుండా, రైతుసంఘాలపై కూడా దాడిసల్పుతున్నారు. కాల్పులు జరిగిన మరునాటి దినమే, స్థానిక రైతుసంఘ ప్రచారకులగు గుంట నారాయణ, కొంనాడ అప్పాయి గార్లను, అరెస్టుచేసి యిప్పటికి 22 దినములైనది. యింకా నిర్బంధములోనే వున్నారు.

నేడు మందసాలో జరుగు అమానుషకృత్యాలు జూస్తే, మహాఘోరముగా నున్నవి. కాల్పులు జరిగి 22 దినములకుపైన అయినా, అధికారులు నేరస్తుల పేర్లను ప్రకటించలేదు. కాల్పులను సంబంధించిన నేరస్తుల జాబితా యిచ్చిన యెడల వారిని స్వాధీనపరుస్తామని, జిల్లా రైతు నాయకులు ప్రకటించినను జవాబు లేదు. పరిస్థితులు విషమించుచున్నవి.

—

సినిమా పేజీ-

ఫిలిం ఛేంబరు అధ్యక్షుడు:

ఆంధ్ర సినిటోన్ పనివాండ్లు తమజీతాల చికాకును తొలగింపుగా పరిష్కారం చేయించమని దక్షిణ యిండియా ఫిలింఛేంబరు అధ్యక్షుడు శ్రీ మూర్తి సత్యమూర్తి, అవరఖల్ వారికి మహజర్ పంపుకున్నారు, ఉత్తరాలు వ్రాసుకొన్నారుట-

పలికితే ఒట్టు-

కొన్నిమాసాలక్రితం ఆంధ్ర సినిటోన్ పనివాండ్ల తరఫున్నే ఒక ప్రతినిధి విశాఖపట్నమునుంచి మద్రాసుకు వచ్చి ఫిలించేంబరు అధ్యక్షుడు సత్యమూర్తి గారి దర్శనం గోరి చీటి పంపితే "పనిమీద ఉన్నాం గర్భానికి వీళ్లదని చెప్పమని వచ్చిందట. 970 మైళ్లు రు 19-4-0 లు రైలుచార్జి తగులబెట్టివచ్చిన ఒక పెద్దమనిషికి దేశాభిమాని దర్శనం గూడా కాలేదంటే ఇక జమీందార్లనూర్చి అనుకోవలనా అంటూ?

పోనీ వాండ్ల విషయం పరిష్కరించకుంటేమానె, ఒక జవాబన్నా వ్రాయకూడదా? వచ్చిన మనిషికి దర్శనమన్నా యివ్వకూడదా?

ఎందుకండి లీగ్ ఆఫ్ నేషన్సు వంటి యీఫిలిం ఛేంబరు?

★

వై. వి. రావు:

విశ్వమోహినిలో విలీనుడై యున్నాడు. మే ఫస్టున షూటింగ్ ప్రారంభమట. లలితాదేవి, రాజరత్నం, రావుగారలు ప్రధాన పాత్రధారులట.

★

పుష్పవల్లి:

బెజవాడలో శ్రీ మోహన ఫిలిమ్సులిమిటెడ్ వారు "మేనకోడలు" అనే సాంఘిక చిత్రాన్ని తీయనున్నారట. షూటింగ్ ఈనెల 24 తేదీననే అంటున్నారు, అందచందాల పాలపెల్లి, హావభావాల కల్పవల్లి, తెలుగుతారల జాబిల్లి, పుష్పవల్లి యిందులో ప్రముఖభూమిక నిర్వహిస్తుందట. చిన్న శ్రీ నారాయణకాళీ డైరెక్టు చేస్తారట.

రుచి ఏలా ఉంటుందంటారు?

★

దక్షయజ్ఞం:

పుల్లగూర శేషయ్యను యజ్ఞం చేసిన చిత్రపు నరసింహారావుగారు దక్షయజ్ఞం తీస్తారట.

నక్షత్రం బాగుంటే యిది విజయవంతం కాగూడదా ఏమిటి?

★

గర్వభంగం:

ఈస్టిండియా ఫిల్ముకంపెనీవారు తెలుగులో గరుడగర్వభంగం తీస్తారట.

★

భూకైలాస్:

సరస్వతిసినీఫిలిమ్సు శేబగిటటీవారి పౌరాణిక చిత్రం "భూకైలాస్" సుందర్రావు కటకర్ణి దర్శకత్వాన తయారౌతున్నది. శరవేగంతో-

రాయప్రోలు - లక్ష్మీబాయి మున్నగు ప్రముఖ నట నటీవర్గం యిందుపాల్గొంటున్నది.

ఆర్టుడైరెక్టరు మన శర్మగారే!

★

వాహినీవారి "సుమంగళికి" అలంకరణాలన్నీ పూర్తి అయినవి. ఇక పిటలమీద కూర్చోవడమే!

మే నెలలో నట ముహూర్తం-

విజయీభవ!!

★

పతివ్రత:

మన పుల్లయ్యగారి పతివ్రత కొల్హాపూరులో గుణవంతులింట, కళాకోవిదులపజ్జ, విజ్ఞానధనుల సాదరమున పెనపెన ప్రవర్ధమానయై-

★

కాలచక్రం:

పూర్ణగర్భవతి. సుఖప్రసవ ముహూర్తంకోసమే అందరు ఎదురుచూస్తున్నారు.

★

ఇల్లాలు:

హరిజనసమస్య (మాలపిల్ల)- జమీందారీ సమస్య (రైతుబిడ్డ) ఆంధ్రలోకంలో రామబ్రహ్మంగారి కీర్తిని వన్నెల గాయించినట్లు గృహిణీత్వం గూడా ప్రకాశింపజేయుదా?

★

రోహిణి:

రోహిణీ పిక్చర్సువారు "పింయారి" "భక్తకన్నప్ప" "కంబరస్వామి" తీస్తారట- పీటిని ఫిలింపితామహ హెచ్. యం. రెడ్డిగారు డైరెక్టు చేస్తారట-

★

మళ్లీపెళ్లి:— పెళ్లిఖర్చు లెక్కంటో మర్లినవి.

చండిక:— ఆసించినంత ఫలితంలేదు.

కాళిదాస:—..............ఊహూ.

వార్తలు-

లక్నోలో ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఒక ప్రభుత్వోద్యోగికి లంచమిచ్చాడని కేసు తేబడ్డది. విచారణలో ఉపాధ్యాయుడు, ఉద్యోగి గుణం కనిపెట్టడానికి ప్రయత్నించానన్నాడు. యిది నమ్మ వీలులేదని రు 75 జుల్మానా వేశారు.

★

మౌలానా యాకుబ్ హసన్ గారు మరణించినందువల్ల ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యులలో ఒకస్థానం ఖాళీ అయింది. దానికి గుంటూరు నరసింహారావుగారు ప్రత్యర్థిరహితంగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

★

ఝాన్సీజిల్లా నొగట గ్రామములో 3 సం॥ పుట్టినుడు భాగవత, భారత, రామాయణ, భగవద్గీతలలోని శ్లోకముల నెక్కడడిగితే అక్కడ చెబుతాడు.

★

శ్రీ న్యాయవాదులకు ప్రభుత్వోద్యోగాలివ్వాలని మిస్. ఎం. ఏ. జానకి, మిస్. ఎం. ఏ. కల్యాణి (ప్లీడర్లు) మద్రాసు చీఫ్ సెక్రెటరిగారితో మాట్లాడారు.

★

హైదరాబాదు సంస్థానంలో తాటికల్లువలన సంవత్సరానికి సర్కారువారికి 1 కోటి 33 లక్షల రూపాయల ఆదాయం.

సమ్మెలు

బాన్స్‌బారియా

ఇచ్చటి జ్యూటు మిల్లులోని పనివాళ్ళు షుమారు 7500 మంది 18 వ తేదీన సమ్మెకట్టారు. ఇప్పటికి 3 స్లు హిందువులు అరెస్టు కాబడ్డారు. పికెటింగు శాంతియుతంగా జరుగుతున్నది. అందువల్లనే మిల్లుమూసి వేయవలసి వచ్చింది. పోలీసులు కాపలా వుంటున్నారు.

★

నాగపూరు

ఎంప్రెసు మిల్లు ఏప్రెల్ 7వ తేదీన సమ్మె ప్రారంభించినవి. ఇంకా సాగుతూనేవుంది సమ్మె. ఏప్రెల్ 29వ తేదిలోగా కార్మికులు పనులలో చేరకున్నచో పనులు పోవునని యజమానులు ప్రకటించి, 20వ తేదీన మిల్లుమూశారు.

★

మోడెలుమిల్లు యిదివరకే మూయబడి, 18వ తేదీన సమ్మె దారులను వారంరోజులు నోటీసిచ్చారు.

— లోధ్ర —

గర్భాశయ రోగ నివారిణి

కేసరికుటీరం — మద్రాసు.

అన్నిటిలోకి శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేయబడిన యింగువ యిదే.

టి.టి. సైన్‌ఫిక్ మిక్స్ ఇంగువ

ఇంగువ ప్రతిరోజూ వాడుతున్నారు. యిందులో అనేక రకాలున్నాయి జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి. మామూలు ఇంగువలో రసాయనిక గుణములుమినహా, సువాసనమాత్రమే వుంది.

అదే మిమ్ములనాకర్షిస్తున్నది.

శాస్త్రరీత్యా, రసాయనిక గుణములతో 17 సంవత్సరములుకృషిచేసి టి. టి. ఇంగువను తయారు చేశాము.

ఉచితం! కోరికే చాలు!!

హనుమాన్ మంత్రకవచం.

మహిమగల మంత్రకవచము చేయించి ప్రయోగించిన మహా మంత్రశక్తితో మీకోరిక నెరవేరును. ప్రతివారు కోరదగినది. లాటరీ, జూదము, సుగ్రహము, స్త్రీవశీకరణము, శత్రునాశనము మొదలైన కార్యములు సాధించును. పూర్తివివరములకు పోస్టు ఖర్చులకు 2 అణాలు పంపిన చాలును.

ఎ. వి. ఆశ్రమం, చికాకోలు.

ఆర్టిస్టు-

ఆకర్షణీయంగా, అందంగా ఉండాలంటే అర్టిస్టుచేత బొమ్మలుగాని, అక్షరాలుగాని వ్రాయించి ప్లాకు చేయించి ప్రకటించాలి.

తేలికగా, ఆకర్షణీయంగా వ్రాసే ఆర్టిస్టు కావాలంటే—

పి. శేషయ్య,
C/o ఆర్టిస్టు
జమీన్ రైతు, నెల్లూరు.

వాహినీవారి "సుమంగళి" లోని కుమారి.

కథ

లక్ష్మి

* మైసూరు చంద్రశేఖరం.

అపూర్లో పాపయ్య పంతులుకు యెట్లాలేద న్నా సాలుకు ఓయేభై పుట్లొచ్చేపొలం ఓపెద్ద పేనితోటా యిచ్చిన్నాయి. ఆఫిర్కాల్లోకల్లా పంతులుగారే మోతుబరీఅయిన రైతు. ఆయన గారికి రెండస్తుల పాతకాలపునాటి మిద్దెఒకటి వుంది. దానికి 10 సంవత్సరాలకన్నా ఓసారి యింతసున్నపునీళ్లు గొట్టిన పాపాన్నేనా పోలే దు. మహా పిసినిగొట్టుగాడు. ఏటికి అంటే కాటికి అంటాడు. "ధనమే ప్రపంచలీల" అనే రకం మనిషి. పైగా ఆగ్రామానికి శానేకరణమవడం చేత రైతుల్ని దబాయించి దమ్మిడీ ఖర్చులేకుండా అంతేమడికలతోనే పొలాన్ని చక్కబెట్టు కుం టుంటాడు. అందుకే ఆయన ఉచ్చ దీపిటీగా వెలుగుతోంది. ఆపాచిపళ్ల పాపయ్య పంతులికే పుట్టాడు బంగారుపళ్ళ రామనాధం. ఈనగారి కిప్పుడు పద్ధెనిమిదేళ్లుడు. ప్రక్క రాజమండ్రిలో చదువుకుంటూన్నాడు. మొన్ననే 3rd form పాసై సెలవల్లో యింటికొచ్చాడు. అంటే ఒక్కొక్క క్లాసులో రెండేండ్లు మూడేండ్లు, గజనీ మహమ్మదుదండయాత్ర సాగిస్తోంటాడు లెండి! అసలు రామనాధానికి చదువుసంధ్యల్లో అట్టె బుర్రలేక పోయినా మహాసరదా మనిషి. పైగా సివిలైజ్డ్ మేన్ (civilised man) కూడాను. తెల్ల వారి లేవడం సెల్ఫ్ షేవింగ్ (Self shaving అంటే సొంత క్షౌరమన్నమాట) చేసుకోవడం షోగ్గా సూటూ బూటూ ధరించడం వీధు లెంబడీ తిరగడం యిదీ యీనగారి ప్రస్తుతోద్యోగం. పుష్కలంగా టింగురంగడు చేతులో టంగుటంగు మంటూండడంవల్ల అప్పుడే రామనాధం స్త్రీలో లుడయ్యాడు. ఎవతెనేనా అందగత్తెని చూచేడా అంటే యిక యెటువంటి ద్రౌపది ఐనాసరె మానానికి నీళ్లువదులు కోవాల్సిందే. పైగా పంతు లుగారి యినప్పెట్టిని ప్రియాంగనల సినీమాప్రయా ణాలకూ కోకలు రైకలు ప్రెజెంటేషన్లకూ తిన్నగా ఖాళీచేస్తూన్నాడు. అధవా ఎవరేనా దీన్నిగురించి పంతులుగారివద్ద పృచ్ఛజేసేరా అంటే యిక కరిణీకంలోని పాతముజరాలన్నీ బైటికితీసి వాడి కొంప గూల్చేదాకన్నమాటే. అదేగదూ దేశాన్నంతా దుష్టరక్త ప్లావంగాలేసే మహారాజుల నిరంకుశ దౌర్జన్యం. ఈసమయంలో మీకింకోమాట చెప్పకతప్పిందిగాదు. ప్రస్తుతం సరిగటోపీ ఖాయిదాల సరసాంతఃపురాల్లో యేదా సీదానికేనా మహారాజులుంగారు కబురంపడం ఆప్రతివ్రతామతల్లి యేపెద్ద నాయనగారి సన్ని ధిలో, చిన్నాయనగారి సన్నిధిలో పోవడం ఆపైని రాత్రి పేకలాటల్లో చేతివుంగరాలూ రిష్టువాచీలు లాక్కుని చక్కా రావడం యిదీజరుగుతూండడం కాని, రామనాధంగారికి మాత్రం "తిరిపెపు మైధ నంబు తనివిదీరదు యేసతి నాశ్రయింపుడుు" అన్న గతే పట్టింది. యిక యీనగార్ని వర్ణించాలంటే యేచాడప్ప పూనుకోంటేనేగాని నావల్లగాదు.

తెల్లవారి 8 గంటలకల్లా ఫోర్గ్నాటాయిలెట్ అయి ముంగిటిసమ్మాంలో పచారు చేస్తున్నాడు రామనాధం ఏమీతోచకుండా అప్పుడే పంతులు గారింట్లో పనిచేసే 'లక్ష్మి' అంట్లపని పూర్తిచేసు కొని బైటికొస్తోంది. కులంతక్కువైనా సహజ సౌందర్యం యౌవనంతోపాటు ఆమెలోపుట్టపడు తూంది. కాని...దారిద్ర్య మేఘంవల్ల ఆచంద్రకళ బైటికి కనబట్టంలేదు. యెట్టని చామనచాయశరీరం ప్నానంలోకి పోవడంవల్ల దరిద్రదేవతకు స్వాగత మిచ్చే ఆకుటిలాలకాలు, ఆమెలోవుండే నైర్మ ల్యం చెప్పకనే చెబుతూన్నాయి. యిదంతా రామనాధం తదేకదృష్టితో చూచాడు. కన్ను గుట్టింపితనికి. దీంట్లో ఫెయిల్ అయినా నాజన్మ వృధాఅయినట్టే అని దృఢంకేమకోని సి. ఐ. డి లాగా ఆమెవెంటబడ్డాడు. లక్ష్మి పంతులుగారి తోటవేపు వెళ్ళసాగింది. సరె యిక మనరొట్టె విరిగి నేతిలో బడ్డట్టే అనుకున్నాడు. యితన్ని చూడకనే లక్ష్మి పోయిపోయి తోటలో ఓ చెట్టునీడన కూర్చొంది Rest కోసం. రామనా ధం సద్దుచెయ్యకుండా మెల్లగావెనకాలే గన్నెర్ల పూవ్వులో నిలబడి తిన్నగాదగ్గడు. లక్ష్మి త్రుళ్ళి పడిలేచి పనకపుదిరిగింది. ప్రత్యక్షమయ్యాడు అభి నవ యింద్రుడు. లక్ష్మికి గుండెజల్లుమంది. వెళ్ళ దలచి ఓఆడుగు ముందువేసింది.

రామ:- అడ్డపడుతూ లక్ష్మి! ప్రకృతిగవ్వకైనా పనికిరాని ఆ పొటువాణ్ణి కనిపెట్టుకుని యేం సుఖం అనుభవిస్తావు! ఇదో! చూసా! యిప్పటికి నీజీవితంలో కాలభాగమంతా వాడితో యే అచ్చటా ముచ్చటా లేకుండానే వ్యర్థంచేశావు గదా. భగవంతుడిచ్చిన ఆ సౌందర్యాన్ని వాడోటినాళ్ళేనా అనుభవించకుండా ఎందు కాలా వృధాచేస్తావు. చెప్పు లక్ష్మీ!

లక్ష్మి.........................

రామనాధం చేతిలో 10 రూపాయలు తళ తళా మెరిసిపొయ్యాయి. అవి లక్ష్మి చేతికందిస్తూ ఇదుగో లక్ష్మి! యీడబ్బుతో నువ్వు గుడ్డలు కొనుక్కో. యింకా కావాల్సివుంటే అడుగు యిస్తాను అని ప్రతిమాలేడు.

ఆహా! ధనం యెంతపని చేయిస్తుందో చూ చారా, ప్రపంచాన్నే తల్లక్రిందులు చేసేస్తుంది. కొమ్ములుదిరిగిన పతివ్రతనేనా నీచానికి మార్చు తుంది, తెల్లగా తళతళలాడే ఆ రూపాయలు చూచేసరికి లక్ష్మికి కండ్లు మిలుమిట్లుగొలిపాయి ఆశ్చర్యమూ చింతా, ఆశా యీమూడూ హృద యాన్ని చీల్చివేస్తున్నాయ్.

జాతీయవారంలో ఖద్దరు హాకింగ్ దృశ్యం.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, సభ్యులు, మున్నగు పెద్దలు మోటారు బస్సులో పల్లెలు సంచరించి రెండువేల రూపాయల ఖద్దరమ్మిరి.

రామనాధం వారిస్తూ యేం? భయపడుతూ న్నావా లక్ష్మి! అన్నాడు.

నాన్నగారు కళ్లచేసి రమ్మన్నారు. పోతాను...దారితీయండి బాబూ! అంది-వంచిన తలెత్తకుండా.

యిదుగో లక్ష్మి పోదూ లేగానీ యిల్లా చూడవూ?!

యేమో సెలవియ్యండి. అవశ్యంపోవాలె.

లక్ష్మి! మరేం భయపడకు, కల్ల వెంకణ్ణి వెయ్యమంటానుగాని ఇదుగో లక్ష్మి! నాపైన అంతకోపమెందుకూ?

ఆ...బాబూ! యేం సెలవిచ్చారు. మీబోటి శ్రీమంతులపైన్నా మాకోపం. అంది భయం తో కాంచనమాలల్లె గుడ్లు మిటకరిస్తూ.

లక్ష్మి! అదిగాదు యిల్లాచూడూ నీ సౌహ లతల్ని ఒక్కసారి ఆలింగనంచేసి తనివి తీర్చుకో వాలనుంది. ఆ... ఏమంటావు లక్ష్మి.

బాబూ...ఆ... ఇక చాలు క్షమించండి. నేం పోవాలి మీవంటి పెద్దకులంవారికి యీ చిన్నబుద్ధులు ధర్మమేనా బాబూ? కనబడ్డ స్త్రీలతోనల్లా పురుషుడు తనివితీర్చుకోనే. టట్ట యితే మానవత్వం యేముందిబాబూ యీలాంటి ఆశ మీకు మంచిదిగాదు. అంటూ దిక్కులు చూస్తూ వెళ్ళిపోయింది.

ఆ... పదిరూపాయలేం? ఇంక ఐదుమాసాలు గొడ్డుచాకిరీ చేస్తేనేగదా యిన్ని రూపాయల్ని చూడగలుగుతాం. ఆ లాంటివి ఒక్కచిటి కెలో...ఆ...అని తలుచుకుంటూ లక్ష్మి చిత్తరి మొగంచేసి చూస్తూంది.

భయపడొద్దులక్ష్మి! అనిబలవంతానడబ్బు చేతిలో పెట్టాడు రామనాధం. ఆపాపిష్టి చేతులు లక్ష్మికి తెలీకుండానే రవికక్రింద వక్షోజ భాగంలో దాచేశాయి.

అదుగో లక్ష్మి! ఆపొదయెంత నీడగావుందో చూచావా?...........కొంతసేపటికి పిల్చుని చూసి కొమ్మపైనుండే కోకిలలు కుహూ ముద్దు గాను కున్నాయి.

లక్ష్మి! యెక్కడికే నీకా సిల్కుచీర. అంటి ఘటీదెల్లా పెట్టావు. అనుమానంతో అడిగాడు వెంకడు.

లక్ష్మి.........................

ఏం, నిన్నే అని గద్దించాడు వెంకడు.

ల:- వల్లవేమకుంది గనక తొట్రుపాటు లే కుండా సుభద్రమ్మగారు మొన్న కొత్త గుడ్డలు కొన్నప్పుడు నాకూ ఓ చీర కొనిపెట్టింది. ఆ మహారాజులిచ్చేదంటే యింతేలా వస్తాయి చెప్పం డి మనకెన్నిని.

అనాటికానాటికి వెంకడికి లక్ష్మి ప్రవర్తన లోనున్నా, రామనాధం మీదా అనుమానము మిక్కటమైంది. ఆదెబ్బతో వెంకడికిరోషజ్వరం 105 డిగ్రీలకి మించి కాస్తోంది. ఒకటి రెండు మార్లు పిల్లోళ్ళకళ్ళనా కళ్ళు జూసి మూసిమూసి నవ్వు లు నవ్వుకోటం చూశాడుగూడా. రామనాధం సంగతి పంతులుగారితో చెప్పి మందలిద్దామా అంటే కొంపలు గూలినవాళ్ల సంగతి జ్ఞప్తికొ చ్చింది. కానీ ఇంకా చూదామని అప్పటికి కోపం మింగేశాడు ప్రయత్నంతో.

రామనాధం ఇంట్లో కపరూంలో కూర్చొని ఆలోచిస్తున్నాడు ఏమీతోచకేడు. ఆలోచనా తరంగాలు భావసముద్రాన్ని అల్లకల్లోలం చేసే స్తున్నాయి. ఒకవేళ పోలే గుడిసెలో వెంకడుం టాడేమో అని ఆలోచిస్తున్నాడు. సిగరెట్టుపైన సిగరెట్టు గాల్చేస్తున్నాడు. వెంటనే ఏదో ఆలో చన తట్టినవాడికి మల్లె గభాల్నలేచి కోటూ సూటూ తొడిగి పులోచనాలు దగిలించాడు,

ఒరేయ్! ఎవర్రా! అక్కడ.

నూకడు ముందుకొచ్చి యేంసెలవు బాబూ అన్నాడు.

పోయి వెంకడ్ని నేను పిలిస్తున్నానని తీసు కొని రారా!

కొంతసేపట్లో వెంకడొచ్చాడు. ఆరే! వెంక డూ నేనొచ్చేలోగా యీరూంను కడిగి శుభ్రం చేసిపెట్టాలి తెలిసిందా. అట్టేబాబూ! అని పని క్రమించాడు పనికి వెంకడు. రామనాధం చర చరా నడిచి యేనాడి గుడిసెలవేపు వెళ్ళాడు. వెంకడు సంగతంతా గ్రహించాడు. పైకటికే వుద్రేకాన్ని భయాన్నాస విశ్వాసాలతో ఆపుకొం టూ గదిని చిమ్మకుండానే బైటికొచ్చేశాడు. గొడ్లకొష్టంలో ప్రవేశించి చూరులో దాచివుం చిన మిసమిసలాడే కత్తిని బొడ్లో ఇముడ్చాడు. వెంకడికి ఆపాదమస్తకమూ కంపించిపోతోంది. చక్కా గుడిసెదగ్గరకి వచ్చాడు. తలుపు సందు లోంచి చూచాడు. యిద్దరి వ్యక్తుల సంభాషణ వినిపిస్తోంది. పాప భూయిష్టమైన అన్యాయాన్ని చూచేడు. వెంకడికి కండ్లు జేవురించినయ్. వెనుకతలుపును కాల్తో ఒక్కతన్ను తన్నాడు. ఆ కర్కశ పాదాహతికితలుపు ముక్కలుముక్క లైంది. లక్ష్మి రామనాధం త్రుళ్ళిపడి తటాలున ప్రక్కమీదనుంచి లేచారు...ప్రత్యక్షమయ్యా డు ప్రళయకాల రుద్రుడు వెంకడు. రామనాధా నికి గుండెలు దిగజారిపై. లక్ష్మి ఒళ్ళు మరిచి పోయింది. యిదే తన జీవితప్రబంధానికి సమాప్తా శ్వాసమనుకొంది. ఒళ్లు వడకబుట్టింది. ప్రపంచ మంతా చీకటిఅయిపోయింది. వెంకడు బొడ్డు లోని కత్తి బైటికిదీశాడు. లక్ష్మి కండ్లు చిగాలు మన్నాయి. వెంకడు కండ్లు మూసుకొని ఒక్క పోటు పొడిచాడు లక్ష్మిని. వెంటనే ఆకులుం కత్తి లక్ష్మి వక్షోజ మధ్యాన్ని ముద్దెట్టుకుంది. ఇదంతా ఒక్క క్షణికమాత్రంలోనే జరిగిపో యింది.... ఓరెయ్ వెంకడూ... యింతపనికి దిగావట్రా అంటూ వెంకడి చేయి పట్టుకున్నా డు రామనాధం, వెంకడు... యింతపనికి... ఈరెండు మాటలే క్రోధమూర్తి వెంకడికి నోట్లో నుండి వెలువడ్డాయి. తక్షణమే వెంకడి కత్తి రామనాధం కంఠాన్ని అలంకరించింది. పాపం నిస్సహాయుడు రామనాధం దేహం పుష్కరక్షణం లోనే రెండుభాగాలైంది. వెంటనే వెంకడికి పంతులుగారు జ్ఞాపకానికొచ్చాడు. యిక పం తులు జేగినుండి మనకూ తప్పించుకో లేమనుకొ న్నాడు. తానూ ఆ కత్తితోనే పొడుచు కున్నాడు.... అబ్బ... ఘోరం — ఘోరం ఇల్లంతా రక్తమయం ఒకటిగాదు రెండు గాదు 5 నిమిషాల్లో మూడు శవాలు.

సంగీతము - ఆనందము:

—రా. వెంకటేశ్వర్లు.

లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్‌గారు తన పరిశోధనల ద్వారా, చతుర్వేదములు షుమారు క్రీ పూ. 10000 సం॥నాడు రచించినవన్నారు. చతుర్వేదముల కాలనిర్ణయమై అనేక పండిత ప్రముఖులు అనేకవిధములుగా చెబుతారు. అది మన కనవసరము. సామవేదము వాటిలో నొకటి. ఇందులో యుండునవన్నియు పాటలు. అంటే అనేక రాగము లున్నవి. సంగీతము క్రీ. పూ. 10000 నాటికే మహోత్కృష్టదశకు వచ్చిందంటే సంగీతము ఎన్నివేల సంవత్సరములకు పూర్వము పుట్టినదో, ఊహ్యనీయము. తొలుకొల్త బ్రహ్మాండమే ఒకవిధమైన రాగముతో సృష్టించినదని కొందరు పెద్దలంటారు.

సంగీతమునకు సర్వజీవకోటికి సంపూర్ణ సంబంధమున్నది. సంగీతంఅంటే పశుపక్ష్యాదులుగూడా ఆలకిస్తవి. అందుకనే యీ లలితకళ కొక ప్రత్యేకత, విశిష్టత, ప్రాముఖ్యత గలదు. మానవుని జీవితమేలా నిలుకడలేక నిత్యముచలన పూరితమై కష్టసుఖములు ఒడుదుడుకులు కలిగివుంటుందో సంగీతశాస్త్ర జీవితముగూడా యీలాగేవుంటుంది. వేదకాలపు రాగాలు మారిపోవి. నూతన రాగాలు వచ్చినవి. ఆరోహణ అవరోహణా పద్ధతులలోగూడ మార్పువచ్చినది. సంగీతమునకు మానవుని చేష్టలకు సన్నిహిత సంబంధం వున్నది. ఎంత కష్టంలోనున్నా ఒక్క మనోహరమైన రాగమును విన్నాడంటే, తానుగాయకుడు గాకపోయినా, సంగీతశాస్త్ర పరిజ్ఞానము లేనివాడయినా, బ్రహ్మానందము బొందుతాడు. తన శారీరక మానసిక భాగములు ఒక్కపెట్టున వీడి విడలినట్లు కనుగొంటాడు. ఈలా గానందం జెందినప్పుడు ఆరోగ్యం వృద్ధిపొందుతుంది. గొప్ప గాయకుడు పాడునపుడు పశుపక్ష్యాదులుగూడా తాముచేయుచున్న కార్యములవదలి సంగీతం విని ఆనందించి, ఏలలిత కళకులేని లక్షణములీ కళకు గలవను భావమును అవికూడా తమ నిశ్చేష్టత వలన స్ఫురింపజేస్తవి. అందుకనే పెద్దలు

"సంగీత సాహిత్యకళా విహీనః
సాక్షాత్ పశుః పుచ్ఛ విషాణహీనః"

అని చెప్పారు. బ్రహ్మసృష్టిలోని ప్రతిజీవి ఆలకించి, ఆనందించు గానము నేమానవుడు ఏహ్యంమి కొనునో, వాడు సాక్షాత్తు, తోకలేని పశువన్నారు.

రామాయణమును రచించిన వాల్మీకి మహర్షి, ఒకఆడవిలో రత్యవస్థలోనున్న రెండు పక్షులను, నిర్దయతో నొకబోయవాడు బాణముచేకొట్ట చంపగాంచి దుఃఖించాడు. ఈశోకమాయనను సంపూర్ణముగ వశపరచుకొన్నది. మహర్షి కేమియు తోచలేదు. ఒకపెద్ద ఆర్తారావము చేసి.

"మానిషాద ప్రతిష్ఠాంత్వ మగమః శాశ్వతీ సమాః......"

అను శ్లోకమును, తనశరీరము తన వశంలో లేకుండానే రచించాడు. ఈసంఘటనను బాగా గుర్తించాలి. ఇప్పుడు వాల్మీకి శోకదేవత పిడికిళ్ళలోనుండి పూసిరాడమన్నాడు. ఈదశలోదొల్లి వచ్చిన శోకమది. దీనిలో రాగమున్నది. భావమున్నది. అనగా శోకము శ్లోకరూప రాగమైంది. ఈ రాగమునకునిజ శోకావస్థ జన్మస్థానము. క్రౌంచ సంఘటనయే తండ్రికే, వాల్మీకి పవిత్రుడు, మయూరి విధిరీతి ప్రాణయముచే తల్లికి, ఈశ్లోకముబిడ్డయింది.

ఈలాంటి వివిధ సంఘటనలు పత్తిడి వల్లనే మానవుని సంగీత జ్ఞానపేటికనుండి, ఒక్కొక్క రాగము బయటికి వెట్టుకొని వస్తుంది. దీనివెవ్వరాపలేరు. అందుకనే, రాగస్రష్టలు, ఎప్పుడంటే అప్పుడు రాగములన్సృష్టించలేరు. ఈసృష్టికిగూడా, ఒకనిర్ణీత సుముహూర్తముంటుంది. ఆక్షణంలో తల్లిగర్భమునుండి శిశువేలావెట్టుకొని వస్తాడో ఆలా రాగ జననం సంభవిస్తుంది.

ఉదాహరణము:-

'ఎవరని నిర్ణయించేదిరా!
శివుడనో, మాధవుడనో ......'

అని త్యాగరాజులవారు రచించిన విషయం లోకవిదితము. ఈకృతిక పుట్టిల్లేదో చూద్దాము. త్యాగరాజస్వామి అసమాన దైవభక్తి పరాయణుడు. ఈయన స్వయముగా, శ్రీరాములవారు శిశువుగా నున్నప్పుడు చూడనప్పటికీ 'శ్రీరామస్వామి జననమొందాడు. ఆయన శైశవావస్థ నేను జూస్తున్నాను' అని నఖ శిఖ పర్యంతం భావించి, భావనలో తన్మయుడైనాడు. అప్పుడు శ్రీరాములవారిని గూర్చి కృతి రచించాడు. కాబట్టి తాను తెచ్చిపెట్టుకొనిన, మనోహరమైన సంఘటనమే జన్మస్థానము.

ఇక సంగీతానికి మానవజాతికి ఎట్టి సంబంధమున్నదీ, ఎలా మానవజాతిని సుఖపెట్టేదీ, ఆదరించేదీ, ఆరోగ్య మిచ్చేదీ, ఉదాహరణలతో విచారిద్దాము.

(1) పసిపిల్లలు ఉయ్యాలల్లో పండుకొని, ఒక్కొక్కప్పుడు తెగ యేడుస్తారు. మొట్టమొదట తల్లినినేవాడే పడుంటాడులే అనిఉపేక్షిస్తుంది. ఏడుపు తీవ్రజెకు రాంగనే, ఆమెవచ్చి ఉయ్యాల వూపుతూ,

......................హాయీ
ఏడవకూ ఏడవకూ వెర్రిఅబ్బాయీ
ఏడిస్తే నీకండ్ల నీలాలు గారూ
నీలాలుగారితే నే జూడాలేనూ
పాలైనాగారావే పాపాయీ కండ్లా
......................హాయీ

అని పాడుతుంది. పాట మొదలుపెట్టగానే పిల్లవాడు ఏడ్పు చాలిస్తాడు. కన్నార్పకుండా, చలనమేమీ లేకుండా, పాట నాలకిస్తుంటాడు. కొంతసేపటికి గాఢనిద్ర పోతాడు. లేదా పాట నాలించంగనే, ఏడ్పు ప్రారంభిస్తాడు.

(2) రెండు మూడేండ్ల పిల్లలను సాధారణంగా తల్లు లెత్తుకొని అన్నము బెట్టుతుంటారు, ముఖ్యంగా వెన్నెల్లో అటూ ఇటూ తిరుగుతూ అన్నము పెడుతుంటే, మాటకు మనోహరంగా నుండి, కన్నులకు పండుగగా నుంటుంది. కొంచెంసేపయ్యేటప్పటికి పిల్లవాడు మూతి త్రిప్పుతాడు. తింటాడేమోనని కొంచెంసేపు మారి—

చందామామా రావె
జాబిల్లి రావె.

అని పాట మొదలు పెట్టుతుంది. పిల్లవాడు ఆలకిస్తూ, నోరు తెరుచుకొని, తన నూతనప్రపంచములో చంద్రుణ్ని చూస్తుంటే, పాటాపి, ఒక గోరుముద్ద లోపలకు పెటుతుంది. వెంటనే వాడు ఏడ్వటం మొదలు పెడతాడు- ఆమె పాట మొదలుపెటుతుంది.

చందామామా రావె
జాబిల్లి రావె
కొండెక్కి రావె
కోనేరు దాటి రావె.
వెండిగిన్నెలో వెన్నపాలతో
పసిడిగిన్నెలో పంచదారతో
అట్లా అట్లా ఇక్కడికొచ్చి
అబ్బాయినోట్లో గుటుక్కున పోయ్యవే.

అని ముగిస్తుంది. ఈలోపల గిన్నెలోని అన్నం కాస్తా అయిపోతుంది.

పై వానివల్ల శిశువులమీద సంగీత ప్రభావం గ్రహించాల్సిందేగాని వర్ణించలేము.

(3) బండుచాకిరీ ఉద్యోగం చేయువారు, మంచిమంచి చలనచిత్రముల సందర్శించి, పాటల, నానందించి, తలదిమ్ము పోగొట్టుకొనుట రోజూ చూస్తూ నేవున్నాము.

(4) పాములవాడు బుట్టలో పామునుబెట్టుకొనివచ్చి, యింటిముంగిటకూర్చొని, బుట్టలోని పామును చేతితో పట్టి రెచ్చకొట్టడు. ఇట్లాచేస్తే వెంటనే కాటేస్తుంది. అందుకని ముందు నాగస్వరముతో పాడటం ప్రారంభిస్తాడు. ఈపాటవాతావరణలో, బుట్టమూతదీసి పామును చేతితో తట్టుతాడు. పాము బుస్సునిలేచి పడిగవిప్పి, అంతసముందు తా నాలాపించుచున్న పాటనాలకించుచూ, ఆడుతుంది. దానికోపమునకు విరుగుడు వాతావరణమే, బాగా పాటపాడు తుండేంతవరకు ఆడుతూ నేవుంటుంది. ఆహా! చూడండి!! అది యేలా గానము నానందిస్తూ, తనానందమునేలా ఆటద్వారా వెలిబుచ్చుచున్నదో!!! ఈసందర్భంలో యింకొకటి తప్పకుండా చెప్పాలి. మంచి నాగుపామై, శరీరంలో విషయున్ననో, పాములవాడికి సంగీత అధ్యాపకుడుగా ప్రవర్తిస్తుంది. తప్పుగా పాటపాడినచో, ఆనందమునకు భంగముకలిగినదను కోపముతో, కాటువేస్తానికి ప్రయత్నిస్తుంది.

ఇన్ని లక్షణములున్నవికాబట్టే, సర్వజీవకోటులేమిటి - సాక్షాత్ భగవంతుడు గూడా సంగీత ప్రభావమునకు భృత్యానుభృత్యుడైనాడు. శ్రీకృష్ణభగవానుడు వేణుగాన లోలుడనిగదా మన పురాణములు చెప్పేది! గాన ప్రియత్వానికి, గానలోలత్వానికి, చాలా భేదమున్నది.

ఏకపత్నీ వ్రతేస్తునకు, జారునకు, ఎంతో అంత. అందుకనే భగవంతుని చేరుటకు, గానము సులభోపాయమంటారు.

శ్రీకృష్ణభగవానులు వేణుగానములో అందవేసిన చెయ్యి. సంగీతము, కంటికి కానరాని నిశిత సమ్మోహనాస్త్రం. కాబట్టే, ఆయనచుట్టూ, సేవించుట కంతమందిగోపికాస్త్రీలు చేరారనపిస్తుంది- ఆయనను చూడకపోతే, వారికొక క్షణమొకయుగముగా నుండి, పరితపించి, దర్శనార్థమై పిచ్చివాండ్లవలె, చెట్టుపుట్టా చూడక, తెగతిరిగేవారట.

శ్రీ కృష్ణుడు వేణుగానము చేస్తుంటే, ఆవులన్నిగూడా, పచ్చికను నగము కొరికి వదిలిపెట్టి మోరలెత్తి, నోటిలోని కొద్దిపచ్చికను నమలకుండా, కన్నార్పకుండా, చెవుల నిక్కబొడుచుకొని, ఆలాగే ఆలకిస్తూ, బ్రహ్మానందంలో తన్మయులై యుండేవట. ఏ గ్రామఫోను ప్లేటో పెడితే, పశువులీలాగా ప్రవర్తించడం, మనయిండ్లలోగూడా చూస్తే నేవుంటాము- సాధారణంగా

కాబట్టి సంగీతం, నిర్వివాదంగా ఆనందకరం, ఆరోగ్యకరం- దీనియొక్క మహత్తు సహస్రశిరస్సులుగల ఆదిశేషునకైనా, వర్ణించుట కఠినమైంది. కాని సృష్టిలో అనేక విచిత్రాలున్నవి. అందుట్లోనొకటి- గానాన్నిగూర్చి, "నిండుపాడు" అనే మాటవారు.

—

శ్రీ కృష్ణాశ్రమం.

కుష్టురోగులకు వరప్రసాదము

డాక్టర్ యం సుబ్బారెడ్డిగారి గ్యారంటీ మందులనే వాడండు,

వివరములకు:—
రెడ్డి & కో గోపాలపురం పోస్టు తూ. గో
బ్రాంచీలు:— (1) వాల్తేరు ఆర్ యస్ పోస్టు
(2) గాంధీనగరం- బెజవాడ.

ఉన్మాదము లేక పిచ్చి!

అన్నిరకముల పిచ్చిలను వెంటనే నిర్మూలించుటలో "ఉన్మాద గజకేసరి" సాటిలేనిదని పెక్కురచే కొనియాడ బడుచున్నది. 5 రకముల మందులు, నెలకు రూ 8 మాత్రమే. పోస్టేజి వేరు. ఆర్డరుతో రూ 2/ అడ్వాన్సు బంపుము వైద్యక్రమ తప్పక తెలుపవలెను క్యాటలాగు ఫ్రీ. ప్రతియూరి యేజంట్లు కావలెను. వివరాలకు నేడే కార్డు వ్రాయండి.

ఉన్మాద గజకేసరి కుటీరము.
చెయ్యేరు. తూ. గోదావరిజిల్లా.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును.

కుష్ఠు బొల్లి : వగైరా

కుష్ఠు, బొల్లి, మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగు ఫ్రీ. బి. రెడ్డి అండ్ కో, (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు. జి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ॥ గో॥ జిల్లా.

దర్శి జమీన్ రైతు సంఘ ఎన్నికలు

ముండ్లమూరులో 17 తేది జరిగిన జమీన్ రైతు సభలో దర్శిడివిజన్ జమీన్ రైతు సంఘ ఎన్నికలు జరిగినవి. ఈ క్రిందివారిని కార్యసంఘ సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిరి.

దిరిశాల వెంకటరమణారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగను, నాగిచర్ల రామిశెట్టిగారిని ఉపాధ్యక్షులుగను, వి. అప్పవాచార్యులుగారు ప్రధాన కార్యదర్శిగను, రావిపాటి మహానందిరావుదిరి - వేదర మెట్ల వెంచయ్యగార్లను జాయింటు కార్యదర్శులుగను, పొట్లపల్లి గురప్పనాయుడు, యిడమకంటి గుర్వారెడ్డి, పానికొమ్మ నర్సిరెడ్డి, నునుం మూసలారెడ్డి, గొట్టిపాటి యర్రయ్య, చింతపూడి జగన్మోహనరావు, చెన్నారెడ్డి వెంకటనరసింహారావు గారలను కార్యసంఘ సభ్యులుగను ఎన్నుకొనిరి.

వీరిలోనుండి 7 గురిని ఒక పంచాయతీగా ఎన్నుకొనిరి. ఈపంచాయతీ 7 గురు జిల్లాబోర్డు మున్నగు పేపదవుల్లో వుండకుండా వీరు నిర్ణయించినవారు ఉండేటట్టున్ను, ఈడివిజనులో అన్నివిషయాలమీద వీరికే సంపూర్ణ అధికారం కలిగి యుండేటట్లున్నూ ఏర్పరచుకొనిరి. ఈ పంచాయతీసంఘం చక్కగా జరుపుతుంటే అది ఆదర్శప్రాయంగా వుంటుంది. ఇక తాలూకాలలో కక్షలు, పోట్లాటలు, మనస్పర్ధలు ఉండవని ఆశిస్తున్నాము.

పంచాయతీ కమిటీ.

1. దిరిశాల వెంకటరమణారెడ్డి
2. పొట్లపల్లి గురప్పనాయుడు
3. ఇడమకంటి గుర్వారెడ్డి
4. నాగిచర్ల రామిశెట్టి
5. పానికొమ్మ నర్సిరెడ్డి
6. నునుం మూసలారెడ్డి
7. గొట్టిపాటి యర్రయ్య

ఇందులో ప్రస్తుతం జిల్లాబోర్డులో ఉండే వారు వెంటనే రాజీనామా యివ్వనవసరంలేదు. ఈటరం ఉండవచ్చును, ఇక వచ్చేవాటిలో ఉండరాదు.

దీని ప్రథమ సమావేశం మే ప్రథమవారంలో ఉండవచ్చును, అప్పుడు యీ 7 గురు ప్రమాణములు తీసుకొని కార్యక్రమాని కుపక్రమింతురు.

—మా విలేఖరి.

★

జాతీయవార సభలు

అలత్తూరు:

12 తేదిన ఉదయం 7 గంటలకు బోర్డుపాఠశాల భవనమున పతాకోత్సవం జరిగినది. మధ్యాహ్నం బాలబాలికలకు తక్లీతో, రాట్నములో నూలుతీయుటయందు పోటీపరీక్ష జరిగినది సాయంత్రం 4 గంటలకు వూరేగింపు, తర్వాతసభ జరిగినది. సభానంతరం అధ్యక్షుడు నూలువడుకు పోటీయందు గెలిచిన వారలకు బహుమతులిచ్చారు.

సూలూరుపేట డివిజన్:

8 తేది కోటపోలూరులోను, 9-10 తేదీలు సూలూరుపేటలోను, 11 తేది ఉ॥ అన్నమేడులోను సాయంత్రం యాకసిరిలోను, 12 తేది చిన్నమాల- కానూరు- కోనమూరులోను, 13 తేది చేనిగుంట- సూలూరుపేటలోను సభలు జరిగినవి. వెంకటనారాయణరెడ్డి, హనుమంతరావు, వెంకటరెడ్డి, శెట్టిపల్లి కోటయ్య బలరామిరెడ్డి మున్నగు పెద్దలు పాల్గొనిరి, నిర్మాణ కార్యక్రమము, జాతీయపోరాటం మున్నగు విషయాల నుపన్యసించిరి.

—ఒక విలేఖరి.

★

పల్లెటూళ్లు

ముండ్లమూరు తీర్మానములు.

రైతుల ఆర్థిక రాజకీయాభివృద్ధికి, దేశాభివృద్ధికి, ప్రజాశాంతికి భంగకరంగాఉండే జమీందారీపద్ధతి నిర్మూలం కావలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

భారతదేశ రైతునాయకుడు ఆచార్య రంగాగారిని నిర్బంధించిన ప్రభుత్వమువారి చర్యను యీసభవారు గర్హించుచు, ప్రభుత్వమువారి అవమానకర నిర్బంధపు ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించి జైలు శిక్ష ననుభవించుచుండెడు రంగాగారిని యీసభవారు అభినందించుచున్నారు.

1931 సం॥ మొదలు వెంకటగిరి జమీన్ రైతులెంత ఆందోళనచేసినను వెంకటగిరి ఎస్టేటువారు చినరకు సమర్థుడగు దివానును నియమించి, సంపూర్ణాధికారమిచ్చి ఎస్టేటు పరిపాలనను సరిచేయడానికి యిష్టగింపని వెంకటగిరి జమీందారుగారి చర్యను యీసభవారు గర్హించుచు ప్రభుత్వమువారైనను జమీందారుని వత్తిడిచేసి సరియైన దివానును సంపూర్ణాధికారముతో నియమింపజేయవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

సంపూర్ణస్వరాజ్యం కావలెననీ, స్వాతంత్ర్య పోరాటం వెంటనే కాంగ్రెసు ప్రారంభించాలెననీ, మేమంతా స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని, వచ్చేస్వరాజ్యం కార్మిక కర్షక రాజ్యంగా ఉండాలనీ యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

విశాఖపట్నంజిల్లా మందసాయెస్టేటు గుడారి రాజమణిపురంలో రైతులపై పోలీసులు తుపాకీకాల్పులు గావించడం అక్రమమనియు, అన్యాయమనియు, యీ సభవారు తీవ్రముగా ఖండించుచూ, ఆకాల్పులలో ప్రాణములు గోల్పోయిన గున్నమ్మ అనే స్త్రీ మరి నల్గురురైతుల త్యాగధైర్యములను యీసభవారు అభినందించుచూ, వారికుటుంబం పట్ల సానుభూతి ప్రకటించుచూ, వెంటనే యీ కాల్పుల న్యాయాన్యాయములు ప్రభుత్వం నిష్పాక్షికసంఘము నియమించి విచారణగావించవలెనని యీసభవారుకోరుచున్నారు.

గత 7 ఎండ్ల నుండి రైతునాయకులు ఆచార్య రంగాగారు నడుపుచున్న ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయం ఈసంవత్సరం రంగాగారు నిర్బంధింపబడి యున్నందున బాపట్లతాలూకా యిడుపులపాడు గ్రామంలో జయప్రదంగా జరుగుచున్నందులకు ఆంధ్రరైతు సేవకులను ముఖ్యంగా యిడుపులపాడు గ్రామసోదరులను ఈసభవారు అభినందించుచు శాంతియుతంగా సక్రమంగా విద్యాలయం 40 రోజులు జయప్రదంగా జరుగుగాక అని ఆశిస్తున్నారు.

గుండ్లకమ్మ ప్రాజక్టు వెంటనే నిర్మించవలసినదిగా యీ దర్శి డివిజన్ జమీన్ రైతుమహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ముండ్లమూరునుంచి దర్శిరోడ్డు తాళ్లూరుమీదుగా వెలంపల్లికి రోడ్డువేసి, వంగోలుకు అమ్మనబ్రోలు స్టేషనుకు రాకపోకలకు చక్కదారి యేర్పడి వ్యాపారము రాకపోకలు అభివృద్ధిచెంది ప్రజలు సౌకర్యమేర్పడునని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచు వెంటనే ఏర్పాటు చేయుటకు నెల్లూరు గుంటూరు బోర్డులను యీసభవారు కోరుచూ తీర్మానించుచున్నారు.

దర్శిడివిజన్ లో వైద్యసౌకర్యము మిక్కిలి తక్కువగా యున్నది. మరియు తాళ్లూరు సర్కిలులో ఒకజిల్లాబోర్డువారి ఆసుపత్రికూడా లేదు కాబట్టి ప్రభుత్వమున్నూ, నెల్లూరు జిల్లాబోర్డువారున్నూ వెంటనే తాళ్లూరు సర్కిలులో మధ్యరంగములోయుండి, రోడ్డును ఆనుకొనియుండి, యెక్కువ జనసంఖ్యగల ముండ్లమూరు గ్రామములో ఆసుపత్రిని స్థాపించ వలయునని యీ గ్రామాలలో ఆసుపత్రి పెట్టువిషయం, తాళ్లూరు వెల్లంకొండవారిపాలెం గ్రామాదులలో జరిగిన మహాసభలలో ఏకగ్రీవంగా తీర్మానింపబడినదని జ్ఞాపకంచేస్తూ యీమహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

దర్శిడివిజన్ లో రోడ్డు సౌకర్యం మిక్కిలి తక్కువగా యున్నదిగాబట్టి వెంటనే దర్శినుండి పోతకమూరు రామభద్రాపురం మీదుగా చీమలమర్రి వర్కు ఒకరోడ్డున్నూ ముండ్లమూరునుండి మారెళ్లమీదుగా వెంపరాల వరకు ఒకరోడ్డును ముండ్లమూరు నుండి తాళ్లూరు మీదుగా వంటిగంగ వరకు ఒకరోడ్డును వెంకటచలం పల్లెనుండి చందలూరు మీదుగా దొనకొండ వరకు ఒకరోడ్డును కుర్చేడునుండి వెంగాయపాలెం వరకు ఒకరోడ్డున్నూ దొనకొండ రైలుస్టేషను నుండి చందవరము మీదుగా గొల్లపల్లివరకు డొంకబాట రోడ్డు త్వరలో వేయించవలయునని జిల్లాబోర్డువారిని ప్రార్థిస్తుయున్నాము.

★

కోవూరు వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశము.

తే 21-4-40 ది మధ్యాహ్నం 12 ఘంటలకు కోవూరు తాలూకా కాంగ్రెసు రైతు, కూలీ సంఘముల జాయింటు వర్కింగ్ కమిటీసమావేశము నెల్లూరుజిల్లాకాంగ్రెసు కార్యాలయంలో జరిగి ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

(1) తాలూకా కాంగ్రెసు ప్రాథమికసభ్యులను చేర్పించుటకు అవసరమైన పుస్తకములను జిల్లాసంఘమువారి యొద్దనుండి కార్యదర్శులు తీసుకొని వారిద్వారా పంపకము చేయించవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

(2) కోవూరుతాలూకా కాంగ్రెసు ఆఫీసును యిందుకూరుపేట మార్చడమైనది.

(3) 1500 మైళ్లు కాలినడకను రైతుయాత్ర చేసి, మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు రైతుల యిబ్బందులను తెలియజేసి కామ్రేడ్ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణగారి అకాలమరణమునకు ఈసంఘం వారు చింతించుచున్నారు.

(4) మనజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యులైన కామ్రేడ్స్ రావి ఆదికేశవయ్య, బస్వారెడ్డి శంకరయ్య, అల్లూరు రంగయ్యగార్లను ఎట్టి నేరారోపణ విచారణ లేకుండ ఇంటెర్న్ చేసిన ప్రభుత్వచర్యను ఈసభవారు తీవ్రముగా నిరసించుచున్నారు.

యస్. శంకరయ్య,
కార్యదర్శి.

★

నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘం

పత్రాసా ఆ. భా. రైతు సభకు రు 56 లు వసూలయినది. రు 50-8-0 లు పంపబడినది. రు 5-8-0 లు నిల్వవున్నది.

శంకరయ్య,
కార్యదర్శి.

అల్లూరు వాలంటీరు శిక్షణా శిబిరం.

కోవూరు తా॥ కాంగ్రెసుకమిటీ తీర్మానానుసారము అల్లూరులో 6 తేదినుండి 18 తేదివరకు శిబిరమును సాగించితిమి.

విద్యార్థులు ఇతర ప్రదేశాలనుండి 16 మంది అల్లూరువారు 4 గురు. మొత్తం 20 మంది తర్ఫీదు పొందిరి.

నిషేధం

స్కూలు ప్రారంభించిన మరునాడే బి. శంకరయ్యను ఇందుకూరులోను, అల్లూరు రంగయ్యను అల్లూరులోను, ఇంటర్న్ చేసిరి. సెక్రటరీగా గుంటూరునుండి వచ్చిన శివయ్యగారిని 9 తేది నోటీసు జారీచేసిరి. వినుకొండ దాటకూడదని ఈవిధంగా నిర్బంధాలు కలిగినా పి. నరసింహం, అల్లూరు రంగయ్య, సి. జగన్నాధం, కె. చిన్నయ్య, బి. శేషయ్య, యస్. శంకరయ్యగారలు యథావిధిగా స్కూలును సాగించి 18 తేదిక్లోజు చేసిరి.

కె. చిన్నయ్యగారికి కూడా 17-3-40 తేదిన తలమంచిలో ఉపన్యసించినందుకు వార్నింగు నోటీసును 15 తేది జారీచేసిరి.

సభలు

11 తేది అల్లూరు సభలో శ్వేతకవి నారాయణరావుగారును, 13 తేది పింగపేట సభలో కె. చిన్నయ్యగారును 'ఇంటర్న్ మెంటు అర్థము మనకర్తవ్యము, జాతీయవార ప్రాముఖ్యము'ను గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

13 తేది బ్రహ్మాండమైన ఉత్సవం జరిపిరాత్రి పెద్దసభ జేసిరి. సభలో సామ్రాజ్యవాద దృష్టి బొమ్మను కాల్చిరి. రామనాయుడు, కె. చిన్నయ్య, బి. శేషయ్యగార్లుపన్యసించిరి.

14 తేది అల్లూరు మాలవాడలో కె. చిన్నయ్య రాజకీయ హరికథ చెప్పెను.

14 తేది యిందుకూరులో మండి జగన్నాధం, పి. నరసింహంగారలు అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు, మనరాజకీయములగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

15 తేది అల్లూరులో పెద్దఉత్సవం, చిత్రశాల వద్ద పెద్దసభ జరిపిరి. సభలో మండి జగన్నాధం, నరసింహం, చిన్నయ్య గారలు వివిధ విషయములపై ఉపన్యసించిరి.

18 తేది స్కూలు ముగించితిమి.

నూకలపాటి శంకరయ్య,
ఆర్గనైజరు.

★

కుప్పం వేసంగి ఆర్థిక రాజకీయ పాఠశాల.

పై పాఠశాల 5-5-40 నుండి 20 దినాలు జరుపబడును. విద్యార్థులు వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను.

కుప్పం, చిత్తూరు జిల్లా } L. సుందరరామయ్యంగార్, ఆర్గనైజరు.

★

రాపూరు తాలూకా ఎలెక్షన్

తాలూకా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు ఆస్తికల్లి పెంచెలురాజు, ప్ర. కార్యదర్శి బోయిళ్ల పెంచలు నర్సారెడ్డి, సం. కార్యదర్శులు నంబేలు వెంకటసుబ్బారెడ్డి, కనుపూరు వెంకటరమణారెడ్డి, కార్యసంఘ సభ్యులుగా మావిళ్ల ఆదినారాయణయ్య, తేగా రామిరెడ్డి, కట్టా వీరరాఘవరెడ్డి, కలిజ రామలింగయ్య, కనుపర్తి దుర్గాంబగారలు 30 తేది ఎన్నుకోబడిరి.

—బో. పెం. నర్సారెడ్డి.

మన రాజకీయాలు

బ్రిటను జవాబు:

దానిపై అభిప్రాయాలు:

ఏప్రెలు 18 తేదీన లండనులో ప్రభువుల సభలో భారతమంత్రి లార్డు జెట్లండు, కామన్సు సభలో భారత సహాయమంత్రి సర్ హ్యూజీ ఓనీల్ భారత సమస్యనుగూర్చి ఉపన్యసించారు. ఇద్దరి ఉపన్యాస సారాంశము ఒకటే. ముఖ్యమైన మూడు విషయాలు నిర్మొహమాటంగా చెప్పేశారు. భారతదేశ జాతీయసంస్థ కాంగ్రెసు సంపూర్ణ స్వరాజ్యవాంఛను ప్రజాప్రతినిధి పరిషత్తు కోరికను బ్రిటిషువారు గుర్తించరనీ భారతదేశంలోని మైనారిటీలను సంస్థానాధిపతులను, సంరక్షించవలసిన బాధ్యతను వదులుకోజాలరనీ ఇక దీనినిబట్టి కాంగ్రెసువారే కర్తవ్యమాలోచించవలసియున్నది.

జెట్లాండు గారు ఉపన్యసిస్తూ 30 లక్షల చ|| మైళ్ళు విస్తీర్ణంగల, మూడవవంతు జనాభాగల పంజాబు, సింధు, బెంగాలు, అస్సాము, రాష్ట్రాలలో చట్టసమ్మతమైన ప్రజాప్రభుత్వాలు జరుగుచున్నందుకు సంతోసిస్తున్నాననీ, జర్మనుపై తాము చేయుచున్న ధర్మయుద్ధంలో ఇండియనులు సహాయము చేయుచున్నందుకు తనకృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాననీ, ఇండియాకు బ్రిటనుకును 200 సం|| సంబంధము మీనాడు పోదనీ, భారతదేశ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాంఛను ప్రజాపరిషత్తు వాంఛను బ్రిటను గుర్తించదనీ మైనారిటీలను సంస్థానాధీశ్వరులను రక్షించవలసిన బాధ్యత బ్రిటను నెత్తిపై నున్నదని చెప్పారు.

కామన్సులో ఓనీల్ గారు కాంగ్రెసును బెదిరించాడు గూడాను. కాంగ్రెస్ శాసనోల్లంఘనమునకు దిగకూడదనీ, అట్లాదిగితే బ్రిటిషుప్రభుత్వము శాంతిభద్రతలను కాపాడడానికి తగిన కఠినచర్యలు తీసుకుంటుందని మందలించాడు. భారతదేశ విభజన, మనజిన్నా సాహెబుకోరు ముస్లింరాజ్యము బ్రిటనుకు అంగీకారయోగ్యము కాదని గూడా ప్రకటించాడు.

★

లండను డైలీహెరాల్డుపత్రిక:

కాంగ్రెసువారు బాధ్యతాయుత స్వపరిపాలన కోరడం న్యాయమైనదే. యిండియాలో ముస్లిములు ప్రత్యేక ఖండం కోరడం న్యాయము గాదు. యిండియాలో అధినివేశపరిపాలన యేర్పరుచుతామనడంలో మోసమేమీలేదు.

★

లండను డెయిలీ టెలిగ్రాపు:

నిన్న పార్లమెంటు ప్రభువుల సభలో యిండియా మంత్రి జట్లండుప్రభువు భారత స్వరాజ్యమును గురించి చేసిన వుపన్యాసం చాలా సమాధాన సూచకంగా వుంది.

ఈపత్రిక బ్రిటిషు సామ్రాజ్యతత్వ పురోహితుడు. దీనిధోరణి యెప్పుడూ యింతే.

★

రాష్ట్రపతి:

పార్లమెంటులోని ఉపన్యాసములవలన యిండియా స్వయంనిర్ణయపు హక్కును బ్రిటన్ గుర్తించడములేదని స్పష్టమయింది. ఇండియాపై అధికారం వదులుకోనే వుద్దేశం బ్రిటనుకు లేదు. జెట్లండుప్రభువు హిందూముస్లిముల సఖ్యత లేదనినీ, సంస్థానాధిపతులను తాము రక్షించవలసిన బాధ్యత యున్నదనియూ చెప్పారు. ఎన్ని చిక్కులున్నా ప్రజాప్రతినిధి పరిషత్తు ఒక్కటే వాటిని పరిష్కారము చేయుగలుగుతుంది అని ఆజాద్ గారు వచించారు.

★

పండిత నెహ్రూ అభిప్రాయం:

బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో భారతదేశ సమస్య విషయమై జరిగిన చర్చలు ఏమీ సంతృప్తికరంగా లేవని, యిక కాంగ్రెసు తన కర్తవ్యమును గ్రహించవలెనని వెలిబుచ్చారు.

★

రాజాజీ:

బ్రిటిషువారికి సంకల్పశుద్ధి వుంటే భారతీయ సమస్య పరిష్కరించవచ్చును. ఏ రూపంలోనూ అధినివేశ ప్రతిపత్తి భారతదేశానికి సరిపడదు, రాజ్యాంగ నిర్మాణ సందర్భంలో సమాలోచనలకు ప్రజాప్రతినిధిపరిషత్తు ఒక్కటే తగినసాధనం అని బొంబాయిలో నుపన్యసించారు.

★

గవర్నరుల పరిపాలన పరిమితి:

18 వ తేదీన లండనులో పార్లమెంటులో, కాంగ్రెసుమంత్రులు రాజీనామా యిచ్చినతర్వాత 1935 సం|| ఇండియాచట్టం 93 (బి) సెక్షను ప్రకారం గవర్నరు అసాధారణాధికారాలను 6 నెలలకు పైన వినియోగించరాదు. ఇప్పటికాలము పరిసమాప్తి నొందుచున్నందువలన మరి 12 నెలల కాలం పొడిగించడానికి జెట్లాండుప్రభువు పెట్టిన తీర్మానం పార్లమెంటుచే ఆమోదించబడినది.

★

సత్యాగ్రహ సన్నాహం.

కె. ఎం. మున్షీ గారు, ఆయని ధర్మపత్ని 19 తేదీన సత్యాగ్రహ ప్రమాణ పత్రములమీద సంతకాలు చేశారు.

★

మాజీ కాంగ్రెసు ప్రధానమంత్రి, ఆర్థికమంత్రి 5 గురు అసెంబ్లీసభ్యులు, రా. కాం, సంఘము పెనుకటి అధ్యక్షుడు ప్రధానకార్యదర్శి, 19 తేదీన సంతకము చేశారు.

★

3 గ్గురు మాజీ కాంగ్రెసుమంత్రులు, 3 గ్గురు రా. కాం. సంఘసభ్యులు యితరులు 100 గురు ప్రమాణపత్రాల మీద 19 తేదీ దస్కతులు చేశారు.

★

సింధు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘంలోని 14 సభ్యులకుగాను 10 మంది ప్రమాణాల మీద 19 వ తేదీన సంతకాలు చేశారు.

★

ఉత్కళంలో 60 మంది ప్రమాణాలమీద సంతకం చేశారు. వీరిలో సోషలిస్టులే హెచ్చు.

★

పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీలో 15 మంది సభ్యులు ప్రమాణాలమీద సంతకం చేశారు.

★

ఇచ్చట వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గం ఏర్పడింది. 113 గ్గురు సభ్యులు సత్యాగ్రహ ప్రమాణపై సంతకాలు చేశారు.

★

యం. యన్. రాయిగారు సంతకం చేయరట:

గాంధీగారు గావించిన సూచనలను, కార్యదర్శి పంపిన రాష్ట్రీయ కార్యసంఘాల ప్రకటనను చదివాను. ఈనిబంధనలలోని ముఖ్యసూత్రాలు నాకు నచ్చలేదు. అందువలన సత్యాగ్రహ ప్రమాణపత్రంపై సంతకము చేయలేదు. నేను మామూలుగా కాంగ్రెసువ్యవహారాలను సాగిస్తూ, ఫెయిజ్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానానికి బద్ధుడనైయుంటాను. నేను ముఖ్యంగా చెప్పేది ఒకటే. నేనెప్పుడూ కాంగ్రెసువాడనే. జైలుకు పోవుటకు భయపడి నే నీలా అనుటలేదు. నాకు హిందూ ముస్లిం సఖ్యతలో నమ్మకం వుంది. నామీద లేనిపోని అపోహలను కల్పించరని విశ్వసిస్తున్నాను, అని రాయిగారు ప్రకటించారు.

★

అరెస్టులు - ఆంక్షలు

జి. సి. కొండయ్య

వీరికి నెల్లూరు సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసరు 1 సం|| శిక్ష విధించిరి.

పూనా

మహారాష్ట్ర బ్రాంచి ఫార్వర్డుబ్లాకు కార్యదర్శి వి. యం. భుస్ కూట్ గారికి 1 సం|| కఠినశిక్ష, 500 రూపాయలు జుల్మానా, చెల్లించనిచో మరి 6 నెలల ఖైదువిధించారు.

★

వార్ధా

ఒక యువకుని బెంగాలు, బీహారు రాష్ట్రములలోనికి రాగూడదని ప్రభుత్వములు నిషేధించినవి. అంతటతను వార్ధాకొచ్చి మహాత్మాగాంధితో చెప్పుకోవగా తాను సత్యాగ్రహం ప్రారంభించేంతవరకు ఓర్పువహించాలని అంతవరకు సత్యాగ్రహ వచ్చిక సేవకుల క్యాంపులో శిక్షణం బొందమని సలహా యిచ్చారు.

★

వట్లం

మధ్య యిండియా సంస్థానాల ప్రజల కార్యసంఘ సభ్యుడు మాణికలాలు జాదియా గారిని రక్షణ చట్టక్రింద హోల్కారు సంస్థానం పోలీసువారు అరెస్టుచేశారు.

★

పాట్నా

అఖిలభారత కిసాన్ సభా సాధారణ కార్యదర్శి స్వామి సహజానంద సరస్వతీ గారిని 19 వ తేది ఉదయమున ఇక్కడే రక్షణచట్టం క్రింద అరెస్టు చేశారు.

బీహారురాష్ట్ర ప్రముఖ రైతుఉద్యమ నాయకుడగు పండిత రామానందమిశ్రాగారు, లాహేరియా సరైలో జబ్బుతో మంచంపట్టి వుండగా, యీయన్ను 18 వ తేదీన రక్షణచట్టం క్రింద అరెస్టుచేశారు.

దర్భాంగజిల్లా రైతుసంఘ సహాయకార్యదర్శి చౌదరీ గారిని, దర్భాంగ ఫార్వర్డుబ్లాకు కార్యదర్శి రామానంద చౌదరీగారిని, దర్భాంగ ఫార్వర్డుబ్లాకు కార్యదర్శియగు నందనధారీగారు గారిని 18 వ తేదీన పోలీసువారు అరెస్టుచేశారు.

ఛాప్రా ఫార్వర్డుబ్లాకు సభ్యులగు జీవనబ్రహ్మచారిగారినీ, అవధనసింగు గారినీ 6 వ తేదీన యుద్ధప్రతికూల వుపన్యాసాలు గావించారని అరెస్టు చేశారు. ఏప్రెల్ 25 న విచారణ జరుగుతుంది.

★

కాన్పూరు

యు. పి. రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యుడైన రాజేంద్రదత్తుగారికి 18 తేదీన 18 నెలల కఠినశిక్ష విధించారు.

★

ఇడాక్

ఉత్తరవజీరుస్థాన్‌లో ఇడాక్ గ్రామంలోని 15 గురు గ్రామపెద్దలు, ప్రసిద్ధికెక్కిన సరిహద్దు దొంగయగు ఇపీఫకీరు అనుచరులకు ఆశ్రయమిచ్చారను అనుమానంచే, అరెస్టు కాబడ్డారు.

★

లాహేరియా సరాయ్

దర్భాంగజిల్లా కిసాను నాయకుడగు పండిత రామానందమిశ్రాగారిని, రక్షణచట్టం క్రింద 19 తేదీన అరెస్టు చేయబడ్డారు.

సత్యాగ్రహులుగా జేరరాదు:

సత్యాగ్రహ నియమావళిలో రాజీ విధానంగూడా వుంది గనుక, దీనికి తీవ్రవాదులొప్పుకోవరు. కాబట్టి తీవ్రవాదులు సత్యాగ్రహ ప్రమాణ పత్రములపై సంతకము చేయరాదని యం. పి. రాడికల్ లీగు కార్యదర్శి, బ్రాంచి కార్యాలయాలకు ఉత్తర్వు చేశారు.

★

జోధ్‌పూర్

18 వ తేదీన స్పెషలు మేజస్ట్రేటు, 4 సత్యాగ్రహులకు 1932 ఆర్డినెన్సు 63 క్లాజు క్రింద 3 నెలల కఠినజైలు రు 15 జుల్మానా, చెల్లించకుంటే యింకో వారం జైలుశిక్ష విధించారు.

★

గుడియాత్తం

ఉత్తరార్కాడు జిల్లాలోనిదీగ్రామం. ఇచ్చట కాంగ్రెసు సోషలిస్టగు టి. యస్. బాలసుబ్రహ్మణ్యం మార్చి 3 వ తేదీన రక్షణచట్టం క్రింద అరెస్టయి 18 నెలల కఠినశిక్ష విధించబడ్డారు.

★

లాహోరు

సుప్రసిద్ధ రైతునాయకుడగు శ్రీ తేహార్ బగ్ గారిని 4 నెలల క్రిందట ధంగ్లీగ్రామంలో యింటరన్ చేయబడ్డారు. ఈస్థితిలో అధికారులను చెప్పకుండా లాహోరు జిల్లావదలి వెళ్లారు. అనీతట జిల్లామేజస్ట్రేటు 6 నెలల శిక్షవిధించి, అపీలుమీద జామీనుపై విడుదల చేశారు. 19 తేదీన ఆయన అపీలుకై కోర్టుకురాగా, రక్షణచట్టంక్రింద అరెస్టు చేశారు.

★

బన్నూ

సరిహద్దురాష్ట్ర సోషలిస్టు నాయకుడగు మౌలానా అబ్దుల్ రహీం పోపలా జాయ్ గారిని యీమధ్య ఆయన బన్నూలో గావించిన ఉపన్యాసమును నెపమున రక్షణచట్టంక్రింద 19 తేదీ అరెస్టు చేశారు.

★

షైలెట్టు

ఫిబ్రవరి 24 తేదీన నిర్బంధ విధాన ప్రతికూల సభలను లైసెన్సులేకయే జరిపినందుకుగాను, ఫార్వర్డుబ్లాకు కార్యదర్శి శ్రీ నలినీ కుమారగుప్త, సోషలిస్టు ప్రచారకులు కాళీప్రసన్నదాసు, మహావిభుచౌదరీ, భూపతి చక్రవర్తి గార్లకు షైలెటు జిల్లామేజస్ట్రేటు ఒకవారం సాదాకైదు విధించారు.

★

గోపాల్ గంజ్

ఇది ఉత్తరబీహారు జిల్లాలోని పట్నం. ఇచ్చటి దేవాలయంలో జంతుబలి జరుగుతుంటే ఆటంకం కల్పించారనే నేరముక్రింద 4 గురు అరెస్టయినారు.

మన కొమ్మారెడ్డి అస్తమయం

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ అధ్యక్షకత్వమును ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ సహాయకార్యదర్శిత్వము, చిరకాలము సమర్థతతో నిర్వహించి రైతులోకమునకు చిరస్మరణీయ సేవ గావించిన కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి గారిని తెలియనివారుండరు.

ఈయన పెద్ద మహోన్నతవిద్యలో ఆరితేరినవాడు కాడు. యూనివర్సిటీ విద్య అసలే లేదు. కాని ఎంతో క్రమశిక్షణాయుతమైన జీవితము గలవాడు.

ఈయన తనజీవితమందలి చివర 3, 4 సం॥లు రైతు సేవకై ధారబోశాడు. శాహుకారుల తీరమందున్న యిచ్ఛాపురము నుంచి బయలుదేరి, కాలినడకను మద్రాసు చేరి, రైతుసేనా నాయకుడుగా రైతుకూలీయాత్రను సాగించి, రాష్ట్రమంతా రైతుసంచలనము కలిగించాడు.

ఈ యనస్వగ్రామమైన పోతునూరులో 19 తేదీ మరణించినాడను వార్తకు రైతుసంఘాలే గాక, సామ్యవాద, యువక, కాంగ్రెసు సంఘాలు కూడా దుఃఖించినవి.

ప్రస్తుతదేశ పరిస్థితులలో యిట్టి ఉత్సాహ సంపన్నుని యువక నాయకుని దివంగతుడగుట దురదృష్టమును సూచించును.

★

తూ. గో. జిల్లా బయ్యన గూడెంలో 20 తేదీ జరిగిన జిల్లా రైతు మహాసభలో కొమ్మారెడ్డిగారి అస్తమయాన్ని గూర్చి శర్మ గారియిలా చెప్పిరి.

"నేడు నా ప్రియమిత్రుడు, నిరాడంబరి కర్మవీరుడును, సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసు భక్తుడును, అయిన కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి గారి అకస్మిక మరణ సంభవితమైన దుఃఖభారమునుండి ఇంకనూ తేరుకోలేదు. అందుచేత నేను ఉదయం సభకు రాజాలనని ఉత్తరమంపితిని. కాని యిందువల్ల పొందబోవు నిరుత్సాహము తెలిసికొనిరము. ఇప్పటికు నమ్ముట లేదను మూర్తిగారి ఆత్మశాంతికై సహాయపడిన వారిని గురుని నమ్ముట వలనను నేడు మీ సమక్షమున నిలుచుటకు కారణమైనదని చెప్పుచు మూర్తి గారి సేవాస్మరణతో సభ ముకుళితమైనది. (సభ్యులు మౌనముండు)

— కె. సుందరేశ్వరశర్మ.

★

కొమ్మారెడ్డిగారి మరణవార్త చూచినప్పుడు హృదయం ఆగిపోతుందా అనిపించింది. వారి అఖండ రైతుయాత్రలు ఆంధ్రదేశమంతటిని ఊపివైచినవి. ఇంతటి రైతుసేవకుని కోల్పోవుట విచారకరము.

ఆదినారాయణ రెడ్డి,
కడప కాం॥ ప్రెసిడెంటు.

★

సోదరుడు సత్యనారాయణమూర్తి గారిమరణం ఆంధ్రుల నందరిని దుఃఖాంబుధిలో ముంచినది.

ఆంధ్రరైతు సంఘానికి అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శిగా నుండి గంజాంనుండి మద్రాసువరకు రైతుయాత్రకు అధినాయకుడై ప్రభోధమొనర్చి రైతుమండలి శాశ్వత కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి.

పశ్చిమగోదావరి కాంగ్రెసు అధ్యక్షులై చేసిన సేవ అపారము,

వీరి విమలవర్తన, నిరాడంబర సేవ, అనన్యసామాన్యమైనది.

వీరి ఆత్మకు శాంతి చేకూరుగాక.

—గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య.

★

అయ్యో! కొమ్మారెడ్డి అస్తమయం నన్ను స్తంభింపజేసింది. ఆయన నిర్విరామంగా ఉన్నా, ఆంధ్ర రైతాంగానికి చేసినసేవ చేసెంతని వర్ణింపను.

ఆయన గారి అస్వస్థత మామూలే ననుకొన్నాను. సత్యాగ్రహము సందర్భమున ఒకమాటు చూచన్నాను. రాకపోకలు చేయాలని యిప్పుడు విచారపడుచున్నాను. ఇంతలో ఆయన మరల విడిచిపోతారనుకోలేదు.

ఈ పిడుగువంటి వార్త జైలులోనున్న రంగాగార్ని ఎంతైనా వ్యాకులపరుస్తుంది. ఈలోటు ఆంధ్ర రైతాంగానికి తీరనిది.

నిరుపమాన సుగుణశీలురగు వీరి ధర్మపత్నికి, తనయునికి నా ఓదార్పులు.

వీరియాత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక.

—భారతీదేవిరంగా.

★

మిత్రులు సత్యనారాయణమూర్తి గారి మరణము ఆంధ్రకాంగ్రెసు వర్గానికేగాక రయితులోకమునకు తీరనిలోటు. కాంగ్రెసులోని రైతు నాయకులకు వీరిసేవ రెట్టింపుచేసిన మరువరానిదియు. ఆంధ్రదేశము నొకటినుండి చివరివరకును రైతుదండును నడిపించి నాయకత్వము వహించి పల్లెలలో విశేషముగా ప్రచారము గావించిరి. తన ఆరోగ్యమునుగూడా సరకుచేయని త్యాగశీలి. యిట్టిమిత్రుని మరణవార్త హృదయమును ద్రవింపజేయుచున్నది. కొమ్మారెడ్డివంటి మిత్రుని, రైతునాయకుని, కాంగ్రెసు సేవకుని యిట్టి సమయమున కోల్పోయిన ఆంధ్రరైతాంగమునకు, విశేషముగా వారిముఖ్య వారిసేవలనుగూర్చిన నా హృదయపూర్వక సానుభూతి వందిస్తున్నాను.

ఎ. వెంకటనారాయణరెడ్డి.

ప్రళయము

ప్రశాంతము

పెద్ద ప్రళయానికిముందు ప్రపంచమంతా చాలా ప్రశాంతంగా ఉంటుందంటారు. ప్రళయానంతరం తిరిగి అంతా ప్రశాంతంగానే ఉంటుంది. ఇది మీరెరుగుదురు. కాని, ప్రళయం...ప్రశాంతం... రెండూ ఒక్కసారే ఉండటం మీరు కనివిని ఎరుగరు. ఊహించుటయూ కష్టమే. ఎవా ప్రేమచే ప్రళయమూర్తి నికూడా ప్రశాంతపురుషుని చేసింది మీరా. చూడండి. మీరాబాయి త్వరలోవస్తుంది

Distributors:
Navyakala Films Ltd,
Sri Desikachari Road
MYLAPORE :: MADRAS

Producers:
Sree Sitaram Pictures
(Proprietor : T. Nagapotha Reddy)
GANDHINAGAR :: BAZWADA

ఒంగోలు చందాదార్లకు-

ఒంగోలు. దర్శి. పొదిలి. కందుకూరు తాలూకాల చందాలు వసూలు కు మాకిరఘున ఏజెంటుగా మొల్లూరు వెంకటశేషయ్యను నియమించినాము. గాన వారివద్ద చందాలు చెల్లించి అచ్చురసీదులు తీసుకొనవలెను.

—జమీన్ రైతు మేనేజరు.

జమీన్ రైతు

26-4-1940

అశ్రుతర్పణము.

ఉత్తమ రైతుసేవకుడు, సత్యవాది, విమలవర్తనుడు, కర్మవీరుడు, నిరాడంబరజీవి, మునగోమ్మారెడ్డి 19 తేది రాత్రి 2.40 గం॥ లకు దేహయాత్ర చాలించాడు.

అబ్బా!! కడుపు చెఱువై యేడుస్తున్నది ఆంధ్రరైతాంగమంతా ఒక కుటుంబమై-

ఏరైతు కుటుంబంలో జూచినా నీపిలుపే ఏపొలంలోవిన్నా నీమాటే. ఏరైతులో జూచినా నీరూపే!

నీవు పెంచిన ఆంధ్రరైతు సంఘపుబిడ్డ యింకా తప్పటడుగులు వేస్తున్నది. నీవు లెగ్గొట్టిన రైతాంగం ఇంకాలేచి కళ్లు నులుముకుంటున్నది.

ఇంతలో నీ/అస్తమయమా?

అన్నా! ఆంధ్రరైతాంగం నీకు అమర లోకంలో శాశ్వత పథాన్ని కోరుతున్నది.

ఇవే మీయాత్మకు శాంతిని ప్రసాదించు మా యశ్రుతర్పణాలు.

కాంగ్రెసు కర్తవ్యము

ఏమి జవాబు వస్తుందో యేమి జవాబు వస్తుందోనని ప్రపంచమంతా కన్నార్పకుండా జూస్తున్నది. ఏప్రెల్ 18 వ తేదీన లండను పార్లమెంటులో భారత మంత్రి జెట్లండు ప్రభువు ప్రభువుల సభలో, భారత సహాయమంత్రి సర్ హ్యూఓనీల్ కామన్సుసభలో చేసిన ఉపన్యాసాల సారాంశమే బ్రిటను జవాబు. యిండియాకు. ఉన్న కాస్త సందేహంగూడా దీనితోతీరిపోయింది.

జెట్లండు ప్రభువు ముఖ్యమైన మూడు విషయాలనుగూర్చి నిర్మొహమాటంగా తేల్చిచెప్పాడు.

(1) భారత జాతీయ కాంగ్రెసు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య వాంఛను బ్రిటను గుర్తించదనీ,

(2) ప్రజాప్రతినిధి పరిషత్తు అన్నపలుకు అంగీకరించదనీ,

(3) అల్పసంఖ్యాకుల, సంస్థానాధిపతుల రక్షించ వలసిన బాధ్యత తన నెత్తిపై నున్నదనీ.

ఈమూడవ విషయంలోని 'బాధ్యత' పద గూఢార్థమును గూడా విస్తరించి చెప్పాడు. గత 200 సం॥ నుండి యిండియాకు బ్రిటనుకు సంబంధమున్నదని, ఇంతకాలంనుండీ చలాయించుచున్న అధికారమును ఒక్కపెట్టిలో బ్రిటను వదలుకోసదని. ఈలా మండలించి యీసంగతి మఱచిపో వద్దనిగూడా అన్నాడు.

ఇండియాను, ముస్లిం ఇండియా అని, హిందూ యిండియాఅని, విభజించుటకు బ్రిటను అంగీకరించదంటూ, 8 కోట్ల జనసంఖ్యగల ముస్లింలోకము అనుమతిలేనిదే ఏ విధానాన్ని ప్రవేశ పెట్టమని ఘుట్టిగా జెప్పాడు.

ఇంతేగాదు. ప్రస్తుత అఖిలభారతముస్లిం లీగు, 8 కోట్లముస్లిముల యేకైక సంస్థ అని, దీనితోను, సంస్థానాధీశ్వరులతోను, కులమత విపక్షతలేని నిజమైన భారతదేశ జాతీయసంస్థయగు కాంగ్రెసు రాజీపడితేనేగాని, కాంగ్రెసుమాట బ్రిటను వినదని విచిత్రమైన పలుకు పలికాడు.

జెట్లండు ధోరణిచూస్తే మన జిన్నా సాహెబే యీనకన్న మేలనిపించాడు. ఎట్లాసంటే- జిన్నాగారు ఇండియాను యింకముందెప్పుడో రెండు భాగాలు జెయ్యాలన్నారు. కాని జెట్లండో- అప్పుడే కాంగ్రెసని, ముస్లింలని, సంస్థానాధీశ్వరులని మూడుభాగాలుగా దేశాన్ని ముక్కలు జేశాడు. ఈలా విభజించి ముస్లింలను సంస్థానాధీశ్వరులను తాను సపోర్టుచేస్తూ కాంగ్రెసును అణగద్రొక్కడమే బ్రిటనువాంఛ. ఇది కొత్త సూత్రంగాదు. వంశపారంపర్యంగా వస్తూవున్న రాజకీయ కుతంత్రము.

ఇక కామన్సులో ఓనీలుగారు యింకా సుస్పష్టంగా, బ్రిటను వైఖరి తెలియజేశాడు.

ఇండియాలో హిందూ ముస్లిం తగవు పరిష్కారంకాదంటూ, అది పరిష్కారమైతేనే అధినివేశ ప్రతిపత్తి యివ్వుటకవకాశముండేదన్నారు. దీనివల్ల బ్రిటను హిందూదేశసమస్యను పరిష్కరిద్దామని, కలలోనైనా అనుకొనుట లేదని, పిల్లవాడికైనా తెలుస్తుంది.

ఇంతేగాక "ప్రస్తుతం బ్రిటనుయుద్ధంలో తగుల్కొని యున్నమాట మీరు తెలియును. ఇట్టి క్లిష్ట పరిస్థితిలో మీరు సత్యాగ్రహమే ప్రారంభించారా, మీరుపడేపాట్లు మీరే జూస్తారం డోయ్! బాగా ఆలోచించుకోండి" అని కాంగ్రెసును బెదరించాడు.

దీనివలన బ్రిటనును ఇక కదలించి ఏమీ ప్రయోజనము లేదని ఖచ్చితముగా తేలిపోయినది. ఇకనైనా కాంగ్రెసు చేయవలసిన సన్నాహమంతాచేసి, త్వరలో కర్తవ్యాన్ని గుర్తించికార్యాచరణకు కడంగాలి.

కొన్నినెలల క్రిందటనే బోసుగారు, కాంగ్రెసు, తన్నిన కాలును ముద్దుపెట్టుకుంటున్నదో! అని యెలుగెత్తి అరిచాడు. ఈమాటలు మరలా ఈసందర్భంలో జ్ఞాపకము తెచ్చుకొని, రాజీమాటకట్టిపెట్టి కాంగ్రెసు ముందుకు సాగిపోవాలి. ఇదొక్కటే మార్గం-

సవరణ

మా తే 8 దీ సంచికలోని టి. టి. మిస్ కి ప్రకటనలో 100 కి 20 పాళ్లు యినుము వున్నదని ప్రకటించుట పొరపాటు. టి. టి. మిస్ కిలో 100 కి 22.20 పాళ్లు యినుము వున్నదని చదువుకొన వలెను.

—మేనేజరు జ. రై.

పోర్బ్సుదొర నిర్యాణం

మద్రాసు రివిన్యూ మెంబరుగా వుండి 1908 మద్రాసు ఎస్టేట్సులాండు ఆక్టును నిర్మించిన పోర్బ్సుదొరగారు ఇంగ్లాండులో మరణించారట.

దిక్కు దివాణంలేని ఆనాడు రైతులపక్క వాదించినటి మహానుభావుడొకడే. ఆనాటి చట్టంలో రిజర్వుడ్ క్లాసుగూడా యీ పురుషుడు ప్రవేశపెట్టాడు. కాని జమీందార్లు సెలక్టుకమిటిలో దాన్ని తొలగింపజేశారు.

చట్టం ప్రవేశపెడుతూ యీ న్యాయశీలు డిచ్చిన ఉపన్యాసమునకు జమీన్ రైతులు ఆచంద్రార్కం కృతజ్ఞులుగా వుండక తప్పదు.

ఈ మహానుభావుని నిర్యాణానికి జమీన్ రైతులు కన్నీరు కార్చక తప్పదు.

సైదాపురపు వాణి.

పంటలకు కలుపేగాని పార్టీలకు కొరవలేదు అంటుంది కాలదేవత.

యస్. వి. ఎందుకు నిష్పక్షికంగా ఉండదు? అని అడుగుతుంది ఆకాశవాణి.

అబ్బా! ఈ ఫారెస్టుపంచాయతీ ప్రెసిడెంటు బాధ భరించలేముర నాయనా! అని మృగభాషతో ఏడుస్తూ కన్నీరు కారుస్తవి మేకలు మున్నగు సన్న జీవాలు గూడా.

ఏ తన్ని వారలోపాయ మేమన్నా ఉంద మహాపురుషులారా? అని అడుగుతాను నేను.

—నేను.

ముఖాముఖి

బ్రిటీష్ పాలసీ.

కలకత్తా మేయరు ఎన్నికలో పార్వర్డుబ్లాకు ముస్లింలీగుతో చేతులుగలిపితే, యూరోపియన్ సభ్యులు హిందూమహాసభ సభ్యులకి ధుజావ చెయ్యి చేశారు. చూచారా! తీవు కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగ్ భాయి భాయి అయితారంటే, తెల్లదొరలు హిందూసభవారిని సైడ్ చేస్తారు.

ఇది కలకత్తా యూరోపియన్ల అభిప్రాయం గాదు. బ్రిటీష్ పాలసీ ఈలా వుంటుంది అనే దానికి తార్కాణము.

★

రాజాజీ.

గాంధిగారి వియ్యంకుడు రాజగోపాలాచారిగారు బొంబాయి ఉపన్యాసంలో ఏమన్నారో తెలుసా? 'అధినివేశ స్వాతంత్రం వైస్ రాయ్ ఆనేదో ఒందుసందర్భంలో పలోక్తిగా అన్నాడుగాని బ్రిటిషువారు ఆదిమాత్రం గట్టిగా చెప్పారా, అంటూ నాలుక చప్పరించాడు. అంటే జెట్లండు ప్రభువు స్వంతనోటితో తెల్లకాగితమనే పేరుతో "అధినివేశ స్వాతంత్ర్యం గట్టిగా ఇస్తాము **But**......" అని ప్రకటనచేస్తే ఇక రాజాజీ తిరిగి తిక్కు ఎక్కదన్నమాట.

అబ్బా! ఈధోరణి అరవపాంచాలకం పెరుగునైందన్న మాట.

ఆదిప్రోక్తము వ్యజపంజర నిరంభా చిత్తము ఇనుముగా - రాయిగా - కొయ్యగా - పువ్వుగా - తేనెగా - నీరుగా - పెట్రోలుకంటే పల్చగామారిందన్న మాట.

★

సత్యమూర్తి.

ఇకెప్పుడు ఓటిబోటి కే. ఈమూర్తి అంటాడు గదా! కాన్స్టిట్యుయెంటు ఆసెంబ్లీకంటే గూడా తేలికమార్గం సూచించాడు జెట్లండుకు. ప్రధాన మంత్రులవంతా ఒకచోటకేర్చి భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణం జేయించమని ఖుర్నీష్ సలాముచేస్తున్నాడు. ఎవడిచ్చాడయా అధికారం వీరిని యీలా ప్రేలమని?

శ్రీ జెట్లండు ప్రభువర్యా! ఈ మాటలు మా జాతీయాభిప్రాయాలు కావని తమ బ్లూ బొక్కులో వ్రాసి పెట్టుకోండి.

★

కృష్ణ ఎన్నికలు.

జిల్లాబోర్డు ఎలక్షనుకంటే కాంగ్రెసు సంఘ ఎన్నికలు మహా మురికిగుంటలో బడ్డవి.

కొద్ది బ్రంహ్మను ప్రెసిడెంటు కాకుండా చెయ్యాలని అంత వ్యక్తిద్వేషం, అంతభాషేష్యం, అంత కడుపుమంట పెళ్లబోసే పట్టాభి ఆల్ ఇండియా లీడరంతటిపురుషుడు. ఇక సామాన్యవ్యక్తుల్లో ఎంతకక్ష్యలం, ఎంతకుళ్ళు, ఎంత ద్వేషం వుంటుందో చూడండి కృష్ణజిల్లా పాలిటిక్సులో.

పెద్దలైనవారు ధర్మపన్నాలు చెప్పేటంత వ్యతిరువు గా తమ హృదయాలను దిద్దుకోలేరు. అంతా ఒక్క గాంధిసాత్తు.

ప్రకాశంపంతులూ! ఈకృష్ణజిల్లా రాజకీయమిషనును ఒకసారి ఓవర్ హాల్ జేద్దురు బాగు పడుతుందేమో చూద్దాము?

కావలి కొట్లాట

25 తేది కావలిలో మహమ్మదీయులలో మహమ్మదీయులకు కొట్లాట జరిగిందట. నెల్లూరునుండి సూపరింటెండెంటు గారును, పోలీసు రిజర్వును పోయివచ్చినది. చెప్పదగిన విశేషమేమి లేదని తెలుస్తున్నది.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

—విమర్శకుడు.

ఆదర్శప్రాయమైన అల్లూరు పంచాయతి.

అల్లూరుగ్రామం నెల్లూరుజిల్లాకు ప్రాధాన్యమైంది. హిందూదేశపు పల్లెటూళ్లలోకి పెద్దది. రాజకీయ చరిత్రలో గూడా అగ్రతాంబూలం అందించే! వెనుకటి యిద్దరు సెంట్రల్ అసెంబ్లీ సభ్యులు, ఒక మద్రాసు శాసనసభ్యుడు, ఒక జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఈగ్రామస్థులే. ఆంధ్రకవీరు రామచంద్రారెడ్డిగారిని కన్నదీ గూడా యీ గ్రామమే. కాని చాలాకాలంగా గ్రామ పార్టీలతో ధన, మాన, ప్రాణాలు, ఘనత, గోల్పోయింది.

ఈశ్వరానుగ్రహంవల్ల యీనాటికి నవ్యచైతన్యాన్ని, నాగరికతను తెలుసుకొంది. గ్రామ పంచాయతీ నొకదాన్ని నిర్మించింది. దానికి సర్వాధికారాలు యిచ్చింది. ఇక ఏచిక్కు వచ్చినా, ఏప్రశ్న ఉదయించినా, ఆ పంచాయతీ తీర్పే ఆఖరన్నది. ఒకవేళ వీరిలో వీరికి వివాదమొస్తే పాణకా గోవిందరెడ్డిగారి తీర్పే ఫైనల్ అన్నది. దీనిక్రింద యిర్రిగేషన్ పంచాయతీ వకటి, నీల్సు పంచాయితీ ఒకటి ఏర్పరచింది. నీటి పారుదల అధికారమంతా యిర్రిగేషన్ పంచాయతీకిచ్చింది. నీల్సుపంచాయితీకి గ్రామంలో ధాన్యపుధరలు, విక్రయాలు, మున్నగు అధికారాలిచ్చింది. ఈరెండు ఉపశాఖలమీద అసలు పంచాయితీకే సంపూర్ణాధికారం ఉంచుకొన్నది.

ఇవి ఏర్పరచిన తర్వాత గ్రామంలో పార్టీలు లేవు. మనస్పర్ధలులేవు. వివాదాలులేవు. కుటుంబాలు కొల్లబెట్టుకోవలసిన అవసరాలులేవు. అన్నీ బాగుపడ్డవి.

ఈమధ్య పంచాయతిబోర్డు ఎలెక్షనొచ్చింది. గ్రామపంచాయతీవారు ఏర్పరచినవారే సభ్యులు; వారు నిర్ణయించినవారే ప్రెసిడెంటు. ఇక ఎలెక్షనులు లేవు. కొట్లాటలులేవు.

అయితే కొత్తగా ఈపంచాయతీ ఏర్పాటు [illegible]ంది కాబట్టి పొలిటికల్ విషయాల్లో ప్రమేయం లేకుండా చేసుకొన్నది. ఎందుకంటే తిరుగా యీపంచాయతీ భగ్నమౌతుందేమోనని భయంతో ఆనియమం పెట్టుకున్నది. కాలక్రమేణా ఆయధికారం గూడా ఈ పంచాయితే నిర్వహించవలసి ఉంటుంది.

ఈ గ్రామంలో ఈమధ్య పాణకావారు, కాటంరెడ్డివారు ఏకకుటుంబీకులు వివాదం పెట్టుకొని వకీళ్ళను, కోర్టుకు ఒకలక్ష ధారబోశారు. ఆనాటికి ఈపంచాయతీ వుండివుంటే ఆకుటుంబము ఎంతో బాగుపడేది.

కాని యీలాంటి అనుభవాలు ఎన్నో వచ్చిన తర్వాతనే అందరు తెలిసికొన్నారని యీదారికి రాగలిగారు.

ఈలాంటి పంచాయతీలు అన్ని గ్రామాలకుండాలె. ఈపంచాయితీలకే కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు, దేవాలయ పెత్తనాలు, మున్నగు అన్ని అధికారాలు ఇవ్వాలె. అప్పుడు గ్రామాలు బాగుపడతవి. అదే ప్రకారం పంతులు మొత్తుకొనేది గూడా—

★

దర్శి పంచాయతీ.

ఇట్లే దర్శితాలూకా కంతటికి గూడా ఒక పంచాయతీ ఎన్నుకోబడినది. దీన్ని పెద్దలందరు ఏకీభవించినప్పటికీ సాగించాలి. ఇదిఅందరికీ క్షేమం.

బుచ్చి.

బుచ్చిరెడ్డిపాళెంలో పంచాయతీబోర్డు ఎలెక్షను వొచ్చింది. యువపక్ష, మెంకవంక, దొడ్లవారి పార్టీ ఒకవంక పోరాడుతున్నారు.

బెజవాడ, మేనకూరువారు యీఎన్నికలో ఐక్యం పెట్టుకోలేదట యువకపార్టీ కోరికపై. దొడ్లావారు మాత్రం యీ చిల్లిగవ్వ కోసం యుద్ధంలో దిగాలనా? దీన్తో వారికి ప్రత్యేక గౌరవాధిక్యాలు రాబోవు. కావున శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు యీవిషయం ఆలోచిస్తారా?

మరొక సలహా గూడా. గోపాలురెడ్డిగారు గాని, రామచంద్రా రెడ్డిగారుగాని పక్షాలు ఏదైనా రాష్ట్రానికంతటికి తెలిసిన వ్యక్తులు. గ్రామంలో పార్టీలుండడం ఇద్దరకీర్తికి కళంకమే! ఆలాంటప్పుడు అల్లూరుమాదిరే ఒక పంచాయతీని ఎన్నుకొని గ్రామంలో పార్టీలు లేకుండా చేసుకోవడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించరాదు? శ్రీ రామచంద్రా రెడ్డిగారూ! మీరు అనుభవజ్ఞులు దీనికి ఏదైనా వకస్కీము ప్రపోజ్ చేస్తారా?

నెల్లూరు వార్తలు.

లక్ష కేసు.

నెల్లూరుతాలూకా ఖజానాలో చోరీపోయిన లక్షరూపాయల కేసు నెల్లూరు సబ్‌డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు (డిప్టికలెక్టరు) కోర్టులో 27 తేది నెల్లూరులో విచారణ వాయిదా వేయబడియున్నది. చార్జిషీటు I. P. C. 381 క్రింద పెట్టినట్లు తెలుస్తున్నది. ముద్దయిల ప్రక్క వాదించుటకు మద్రాసు వకీలు అప్కారాలీగారు రావచ్చునని అనుకుంటున్నారు.

★

శిశుహత్య.

నెల్లూరు వకీలు చివుకుల మాలకొండయ్య కుమార్తె హత్యకేసు సబ్‌మేజిస్ట్రేటు విచారించి 19 తేది తోసివేసెను.

★

సత్యాగ్రహ సంఘంగా మారింది.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రేసు సంఘం 19 తేది కూడి సత్యాగ్రహసంఘంగా మారింది.

గోపాలురెడ్డి, పెరుమాళ్లనాయుడు గారలు సత్యాగ్రహ ప్లెడ్జిపై సంతకాలు చేశారు. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, బెజాల దశరధరామరెడ్డి గారలు నేడో రేపో ప్లెడ్జిలమీద సంతకాలు పెట్టి పంపబోతున్నారు.

★

జిల్లాబోర్డు మీటింగ్.

మే నెల 8 తేది జిల్లాబోర్డు మీటింగు నెల్లూరులో జరుగును. పార్టీ మీటింగు ఆరోజుదయం జరుగుతుందట.

★

వ్యవసాయ కూలీలసభ.

వ్యవసాయ కూలీలసభ 28 తేది నెల్లూరులో జరుగనున్నది. ఈ సభకు పట్టాభి - ప్రకాశం పంతులు గారలు వస్తారు.

★

కోఆపరేటివ్ సభ.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కోఆపరేటివ్ సభ నెల్లూరులో 27, 28 తేదీల్లో జరుగును. రాష్ట్రంలో ముఖ్యులు 300 ప్రతినిధులు వస్తారట. అధ్యక్షులు రామదాసుపంతులు.

బుచ్చి పంచాయతీ ఎలెక్షన్

పంచాయతీబోర్డుకు నామినేషన్లు 9 తేది జరిగినవి. ఎలెక్షన్ 29 తేది జరుగును. ఈ క్రింది విధముగా పోటీలుజరుగనున్నవి.

వార్డు.	దొడ్ల పార్టీవారు	యువక పక్షంవారు
1.	పుచ్చలపల్లి లక్ష్మీనర్సారెడ్డి	పోటీ పెట్టలేదు.
2.	తిరుపతి వరదయ్య	చక్రవర్తుల అనంతాచార్యులు
3.	దొడ్ల బలరామరెడ్డి (పాత ప్రెసిడెంటు)	అత్తిపల్లి బలరామరెడ్డి
5.	ఆలూరు మాలకొండయ్య	గట్టుపల్లి వెంకటప్పయ్య
6.	పెన్నా రమణారెడ్డి	మోర యానాదయ్య
	వస్తు సాహేబు (మహమ్మదీయ స్థానం)	మొగల్ హుసేన్ బేగ్
7.	మిట్టదొడ్ల వెంచలయ్య	అత్తిపల్లి బలరామరెడ్డి
8.	చిత్తాతూరు రామకృష్ణమ్మ	చిన్న వెంకటస్వామిశెట్టి
3.	చందలూరు శ్రీరాములు	శైవ సుబ్బయ్య
10.	చెల్లుల బాలకృష్ణయ్య	మోర్ల యానాదయ్య.

పోటీలేకుండా వచ్చినవారు.

పైవాటిలో 1 వ వార్డుకు పుచ్చలపల్లి లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారున్నూ, 7 వ వార్డుకు మిట్టదొడ్ల వెంచెలయ్యగారున్నూ, 8 వ వార్డుకు చిన్న వెంకటస్వామి శెట్టిగారున్నూ పోటీ లేకుండా వచ్చిరి.

ఇకను 7 వార్డులలో పోటీ జరుగుచున్నది. ప్రధమాన్నుండి యీబోర్డు పెద్దవాండ్ల చేతుల్లో ఉంది. శాసన సభ్యత్వాలు, శాసనసభాధ్యక్షత్వాలు, మంత్రిత్వాలు వహించిన కుటుంబాలు యింతకాలం పెత్తనము చేసినవి. గ్రామంలో వుండే చిన్నవాండ్లకు ఒకమాటు చాన్సు యివ్వగూడదా?

ఈమాటు యువకపక్షంవారు పోటీ చేయతలచుకున్నారు. మేనకూరువారు, బెజవాడవారు తాము యీ ఎలెక్షన్లలో ఐక్యం వదులుకున్నారు.

కాని దొడ్లవారు మాత్రం యీవ్ సెంటు హక్కు వదులుకోవడానికి వేగని తీవ్రంగా పోటీ చేస్తున్నారు.

ఓటరులారా!

మీరు గమనించవలసిన విషయ మెంకటే. దొడ్లావారికి శాసనసభ్యత్వాలకు మనం అడ్డురాలేదు. కౌన్సిలు అధ్యక్షత్వానికి మనం పోటీ రాలేదు. జిల్లాబోర్డు సభ్యత్వం మనం కావాలనలేదు. ఇక యీ చిన్న పంచాయతీబోర్డులో గూడా మనం ఉండగూడదా? దీని పెత్తనం మనం చేయలేమా? లేక చేయగూడదా ఏమిటి?

మేనకూరివారి బెజవాడవారి మాదిరే వీరెందుకు ఐక్యం పుచ్చుకోకుండా ఉండకూడదు. ప్రతిదీ దొడ్లావారికి కావాలనా? లాభంలేని శెట్టి వరదవబోదన్నట్లు లాభంలేని పనికి దేనికైనా వీరు పూనుకుంటున్నారా?

కావున ఓటరులారా! న్యాయంగా, ధర్మంగా, ఉచితంగా, మీస్వబుద్ధితో ఆలోచించి ఈమాటు యీయువకపక్షానికి ఓటు చెయ్యండి. ఓట్లు రహస్యంగా యివ్వడానికి అవకాశం ఏర్పడ్డదిగాన మొగమాటాలకు, భయాలకు, బెదరింపులకు, లోబడక ఈ మాటు యువకపక్షాన్నే గెల్పించవలెను.

—ఒక ఓటరు.

వెంకటగిరి గలాటా.

వెంకటగిరి ఆరవమాలలకు రాజా గారి 4 సంవత్సరములుగ అడవిలో కట్టెలుతెచ్చి అమ్ముకొను విషయమును గురించి తగాదాలు జరుగుచున్నవి. అనేక క్రిమినల్ కేసులు పెట్టారు. ఒకటి రెండు రైటింగుకేసులు తప్ప మిగతవన్నియు త్రోసివేయబడ్డాయి. రాజాగారు సి. డి. మా. కోర్టులో 39 పైన దావా తెచ్చినారు. డిక్రీ అయినది. దానిపై ఆరవమాలలు అపీలు చేసివున్నారు. పెండింగులో వున్నది.

1939 సెప్టెంబరు నెలనుంచి ఏమి తగాదాలు లేకుండా వుండినవి. ఆరవమాలలు యథాప్రకారము యెండుకట్టెలు తెచ్చుకొని జీవించుచుండినారు. ఆరవమాలలపైన పెట్టియుండు (1939) లో క్రిమినల్ కేసు 19—4—40 డిఫెన్సుకు వాయిదా వేయబడివుండినది. ఆనాటితో వారిపై కేసులు అయిపోయివుండేది. తలవని తలంపుగా పిడుగుపడినట్లు 13—4—40 తేదిన అడవిలో ఆరవమాలలను పట్టుకున్నారుటకై కోర్టులో కేసులు వాయిదాలు వేసిన తర్వాత వెంకటగిరి పోలీసువారు బయలుదేరినారు. ఆదినము వరకు దినం ఏమి జరుగలేదు.

14—4—40 తేది 35 గురు (5 గురు మగవారు తప్ప మిగతవారు ఆడవారు బిడ్డలు) అడవిలో C. I. S I. పోలీసులతో పట్టుపర్చుకొని వచ్చినారు. అది మొదలుకొని యేమిన్ని లేదు. 17 వ తేది మధ్యాహ్నం రిజర్వు D. S. P. Dy S. P. డిప్టికలెక్టరు అందరు దిగినారు. 5 గురు మగవారిని తప్ప మిగతవారిని సబ్‌మేజిస్ట్రేటువారు వదలిపెట్టినారు.

ఆనాడు సాయంత్రం అధికారులు ఆరవమాలలను పిలిపించి అడవికి పోకూడదని మీరు సత్యాగ్రహము చేస్తారట నే, మీకు ప్రోత్సాహం చేసేందెవరు, మీకు సలహాయిచ్చే వకీలు పేరుచెప్పండి వాండ్లను ముందుపెట్టుకొని నడవండి వాండ్లను లాఠీచార్జి చేస్తాము అని మందలించి 11 మంది పేర్లువ్రాసుకొని పంపినారు.

18 తేది కోర్టులో 35 మందిపై కేసు విచారణ. కోర్టులో S. I. గారు ముద్దయిలను అవమానంగా మాట్లాడినవిషయం అన్న దాతవారిని అడగండి.

19 తేది ఆరవమాలల పాతకేసులు వాయిదా వుండినవి. D. S. P. గారు వాండ్లను కబురు చేసినారు. వాండ్లుపోగానే మీరు కోర్టులో వుండండి మేము రమ్మన్నప్పుడు రాండి అని చెప్పి పంపినారు. సాయంత్రం 6 ఘంటలకు రాజీ చేయిస్తాము, రాండి, అని పోలీసు స్టే[illegible]

నుకు వాండ్లను రమ్మన్నారు. అందుకు అక్కడికి పోయినారు. అందులో 17 తేదినాడు D. S. P. గారితో మాట్లాడిన వాండ్లను C. I. గారు అరెస్టుచేసి, బస్సులో పొదలకూరికి తీసుకొని పోయినారు. ఏనేరానికో వివరాలు తెలియదు.

—ఒక విలేఖరి.

మే నెలలో ప్రధాన ఆంధ్రనగరాలలో విడుదల

నవీనభారత్ వారి
ఆదర్శకళా సృష్టి

కాలచక్రం

Bookings: K RAJAGOPALA REDDY Esq.,
St. Thome High Road, Mylapore, MADRAS.

రైతుబిడ్డ నిషేధము.

బొబ్బిలి-మందసా-తర్ల ఎస్టేట్లలో గూడానా?

ఇదివరకు సారథివారు రైతుబిడ్డ ఫిలిము వెంకటగిరి తాలూకాలోనే గాదు గూడూరు డివిజనులోగూడ నిషేధింపబడినది అంటే గవర్నమెంటు తాలూకాల్లోగూడా అన్నమాట.

కాని యిప్పుడు బొబ్బిలి, మందసా, తర్లా, ఎస్టేట్లలో గూడా ప్రదర్శించడానికి వీల్లేదని మద్రాసు గవర్నరుగారు ఉత్తర్వు చేశారు.

అలాంటప్పుడు ఈఫిలిం సెన్సార్ బోర్డుకు వెంకటగిరి ఏమను మాటకో? ఆ వెంకటగిరి సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరువంటి మహాపురుషునికే సర్వాధికారాలు యిస్తేనే చాలదా?

ఇంతకు ఇది అజ్ఞాతవాసం పీరియడ్ గదా?

1 గంటలో యౌవ్వనము ఉత్కృష్టమైన సౌఖ్యమును పొందు భాగ్యము మా సుప్రసిద్ధ 'రమణ విలాసిని' వలన కలుగును. ఒక గంట ముందుగ పాలతో ఒక మాత్రను సేవించినంతట వృద్ధుడు సయితము నవయౌవ్వనుడగును.

వెల రూ. 1/-

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవ్‌జీ.
(7) 184 మైనా బజారురోడ్డు, మదరాసు.

నెల్లూరుతాలూకా పిడూరు విలేజీ మునసవ్ కోర్టులో.

శివిల్ నెం 2 ఆఫ్ 40.

వమ్మెన శిద్దయ్య— వాది.

కనుపర్తి పిచ్చయ్య వరక్, శిద్దన్నడు; సాకిన మనుబోలు గ్రామం. } ప్రతివాది.

ఈ నెంబరున వాది రూ 38—14—2 లకు దావా చేసియున్నారు. ప్రతివాదికి శ్రీ నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు ద్వారా నోటీసులు పంపినను జారీ చేసుకొనక దాగినాడని నోటీసులు వాపసు కాబడినవి. తిరుగా వాయిదా 15-5-40 తేదీ వాటికి వాయిదా వేసియున్నారు. ప్రతివాదికి ఆక్షేపణలు యున్నయడల ఆరోజు హాజరుఅయి తెలుపునదేది, లేనంతట ఎక్సుపార్టి చేయబడును.

యం. జానకిరామయ్య,
వాదితరఫున యేజంటు.

పిడూరు విలేజీ మునసవ్ కోర్టులో.

శివిల్ నెం 10 ఆఫ్ 39.

[illegible]— వాది.

పొన్న వారిగారి వెంకటసుబ్బయ్య, సాకిన మనుబోలు మజరా, [illegible] మాలవాడ గ్రామం. } ప్రతివాది.

ఈ నెంబరున ప్రతివాదిమీద రూ 25-0-0 లకు దావా దాఖల్ చేసియున్నది. అయిదు పర్యాయములు నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు ద్వారా నోటీసులు పంపినను జారీ కాలేదు. తిరుగా వాయిదా 10—5—40 తేదికి వేయబడియున్నది. ప్రతివాదికి ఆక్షేపణలు యున్నయడల ఆరోజున హాజరుఅయి తెలుపుకోవలెను. లేనంతట ఎక్సుపార్టి చేయబడును.

యం. జానకిరామయ్య,
వాదితరఫున యేజంటు.

సంస్థానాలు

చరఖారీ సంస్థానం.
స్త్రీ వేలం.

మధ్య హిందూస్థానములో బుందేల్ ఖండ్ లో చరఖారీ సంస్థానమనేది ఒకటివున్నది. ఇంతవరకు ఆసంస్థానం పత్రికలకెక్కలేదు. నేనున్నా వున్నాను అని నిరూపించింది ఇప్పుడు. జగన్నాధ ప్రసాదు అనే వారిట్లు పత్రికలలో ఆ సంస్థానములోని విచిత్రాలు రెండింటిని గురించి వ్రాసినారు.

(1) మహారాజాగారి మేనమామ ఒక పెద్ద జాగీర్దారు. ఆతన్ని దివానుగారి ఇంటి సమీపంలో రెవ్వరో కాల్చిచంపివేసినారు. ఎవ్వరిని గూడ ఇంతవరకు పట్టుకోవలేదు.

(2) సంస్థానములోని చండ్లా తాలూకాలో చేరిన పర్సేధీ అనేగ్రామంలో ఒక స్త్రీ తన పట్టా భూమి పన్ను ఇచ్చుకోనలేక పోయింది. వసూలుచేసే మార్గం తహసీల్దారుగారికి సరిగా తోచకపోయింది. పట్టుకరా ఆడుదాన్ని అన్నాడు. యింకేముంది ఆస్త్రీని పట్టుకువచ్చారు. ఏక్ బార్ దో బార్ అని పాటపాడినారు. మూడో మారు వేలం ఖండించివేసినారు. అందరికన్న యెక్కువ వసూలు చేసినవానినుండి వేలం సైకం తీసుకుని పన్నులో జమకట్టుకున్నారు. అస్త్రీని ఆ సవాలుదారుకు పట్టియిచ్చినారు. అంతేకాదు. ఆమెయొక్క యిల్లు వాకిలీ చేనుచెట్టు చేటకుండలు అన్నికూడా జప్తుచేసుకుని సర్కారులో జమాఖర్చు కట్టుకున్నారట.

★

గంపలగూడెం
జమీందారు బుచ్చయ్య భాయిభాయి

గంపలగూడెం జమీందారుగారు చిర్రెలరైతు కొల్లిబుచ్చయ్య గారిని కొట్టినారని మాజీవీడు పోలీసు ఇనస్పెక్టరుగారు పెట్టిన కేసులో తిరువూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు జమీందారుగారు వస్త్రాలకు శిక్షవేయటం. బెజవాడ సబ్ కలెక్టరుగారు వద్ద జమీందారుగారు అపీలు చేయగా [illegible]లు రద్దుచేయుటం పాఠకులకు తెలిసిన విషయమే. తర్వాత గంపలగూడెం జమీందారుగారు తమను అవమాన పరిచినారని మాననష్టమునకుగాను 10500/లకు శ్రీ కొల్లి బుచ్చయ్యగారిపై దావావేసిరి. బెజవాడ సబ్ కలెక్టరుగారు జమీందారుగారికి బుచ్చయ్యగారికి రాజీ చేయదలచి యిరువురను పిలిపించి మానవష్టపు కేసు జమీందారుగారు ఎత్తివేసు కొనునట్లును, జమీందారుగారు వస్త్రాలపైని బుచ్చయ్యగారు పెట్టిన కేసును బుచ్చయ్యగారు ఎత్తివేసు కొనునట్లును, పరిష్కరించిరి.

★

కథియవార్ కరవు

కథియావారులో భయంకర క్షామం తలచూపింది. పశువులకు నీళ్ళులేవు; మేత అంతకుముందే లేదు. గ్రామములలో యెక్కడబడితే అక్కడ చచ్చి పడివున్న పశువులు పందలకొలదిగా కనబడుతూ వున్నది.

కథియవారులో భీభత్సంగొలిపే స్థితి యేర్పడింది. నీటి యిబ్బంది యింతా అంతాకాదు; పశువులకు మేతలే నేలేదు. ఇక పశువులతో ప్రపంచ ఖ్యాతిగల రకము "గిరి" పశువుల జాతి పూర్తిగా నొకటికూడా మిగులకుండా చనిపోయిందంటే అతిశయోక్తి గాదు"

★

బీదర్ దోపిడి.
పండితుని గర్జన.

పై పట్నము హైదరాబాదు సంస్థానములోనిది. ఇప్పట యిప్పటికి పెలకొప్పైగా దోపిడి, యిండ్లు తగులబెట్టబడుట జరిగినను సంస్థానప్రభుత్వం మౌనం వహించివున్నది. దానిపై పండిత జవహర్‌లాలుగారు యీక్రింది విధముగా ప్రకటించారు.

గత మార్చి 20 వ తారీఖున హోళీపండుగనాడు హైదరాబాదు సంస్థానంలోని బీదర్‌లో బాలురి కలహంమీద పెద్దప్రముఖులు కొందరు ఒళ్లు పెంచుకొని, 117 యిండ్లను దుకాణాలను తగులబెట్టారు. ఈసమయము జూచి గూండాలు కొందరు 3 గంటలకంటె యెక్కువసేపు దుకాణాలను దోచుకున్నారు. పోలీసులు చూస్తూ వూరుకున్నారట. అంతా నాశనమైన తర్వాత దొరకిన వస్తువులను గూడ కాపాడుకొనుటకు వీలులేకుండా కర్ఫ్యూవుత్తర్వును అమలుజేశారు.

ఈ విషయంలో హైదరాబాదు ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య యింతవరకు తీసుకోలేదు. నష్టపడిన వారికి పరిహార మివ్వడముగాని, బాధపడిన వారికి సహాయం చెయ్యడంగాని, నిష్పాక్షిక విచారణగాని, యేమీ జరుపలేదు. ఇంత గొప్ప సంస్థానంలో యిట్టి ఘాతుకసంఘటనలు జరుగుటం విషాదకరము. ఇట్టి సంఘటనపట్ల ఉదాసీనత వహించుటవలన, ప్రభుత్వము నాగరికత గలదనిపించుకోదు.

ఈవిషయమై తప్పకుండా ప్రభుత్వం విచారణ జరుపవలసియున్నది.

★

జోబత్ సంస్థానం
అతివిచిత్ర వుత్తర్వు,

మధ్య హిందూస్థానంలో జోబత్ సంస్థానం వుంది. దీని విస్తీర్ణం 131 చదరపుమైళ్లు. యీ బుల్లి సంస్థానంలో 150 మంది మీద బహిష్కారాజ్ఞ ప్రయోగమైంది. యీవార్త ఆ క్రిందటి వారం వచ్చినవార్త. ఇప్పుడు ఒకవింత వివరము తెలియవచ్చింది.

ఈబహిష్కారాజ్ఞకు గురియైనవారిలో ఒక మహమ్మదీయునిమీద ప్రయోగమయింది మరీ వింతగా వుంది.

అతడుగాని అతని సంతానముగాని, చివరకు అతని వంశానికి చెందిన హక్కుదారులు గాని వీళ్ళలో ఎవ్వరూకూడా సంస్థానపు ప్రభుత్వము వారి అనుమతి లేనిదే సంస్థానంలో అడుగుపెట్టడానికి వీలులేదు అంటూ ఆ ఆజ్ఞలోవుంది.

ఈవింత నిర్బంధాల గురించి మాట్లాడుతూ "ఇటువంటి విచిత్రాజ్ఞలను వొక్క స్వదేశ సంస్థానములవారు తప్ప మరి యితరులు యెవ్వరూ చేయలేరు" అంటూ పండితజవహర్‌లాల్ నెహ్రూ అంటున్నాడు.

★

జోధ్‌పూరు

స్థానిక వ్యవహారాలలో బయటి వారెవ్వరు జోక్యం కలుగచేసుకోటానికి సంస్థాన ప్రభుత్వం ఒప్పుకోలేదని యీసంస్థాన పరిస్థితి కనుగొనుటకు వచ్చిన ద్వారకానాథక్రమాగారు తెలుపుతున్నారు.

నవ్యమానవ సభ్యత:

—చుండి జగన్నాధం.

ప్రపంచమంతా పెద్దలు, పిన్నలు ప్రతివారు నూతన ప్రాపంచిక వ్యవస్థను గురించి ఉపన్యసిస్తూవున్నారు. ఆంగ్లసామ్రాజ్యమంత్రి చేంబర్లేను మొదలుకొని సామ్రాజ్యవిరోధియగు జవహరు పండితుని వరకు యిదేపలుకు.

ఇది వట్టిమాటేనా? కేవలం ఆదర్శవాదుల కలయేనా? అని శంకలు బయలు దేరుతున్నయి. 19 వ శతాబ్దంవరకు ఇదికలగానే ఉండేది. 20 వ శతాబ్దంలో కలనిజమైంది. ప్రపంచ మంతటా కాకపోయినా విశాలమైన భూభాగంలో సామాజిక వ్యవస్థలో ఆదివరకెన్నడు ప్రపంచం కనివిని ఎరుగని మార్పుకలిగింది. దాన్నే నవ్య మానవ సభ్యత అనే శీర్షికతో సిడ్నీ వెబు దంపతులు (ప్రముఖ బ్రిటిషు కార్మిక నాయకులు) ఒక గ్రంధంలో చిత్రించినారు. మొదటి ముద్రణంలో శీర్షిక ప్రక్కన ప్రశ్నాసూచక చిహ్నమును పెట్టినారు. రెండవ ముద్రణంలో దాన్ని తీసివేసినారు. సామాజిక వ్యవస్థలో అభ్యుదయకరమైన విప్లవం అక్కడ కలిగిందా లేదా అన్నప్రశ్న పూర్వకంగా, మొదట ప్రారంభించికలిగింది అని జవాబు చెప్పినారు. రెండవసారి శంక ప్రశ్నకు తావులేదు. రూఢియైన వార్తకు సందేహం లేనికి అన్నట్లు ప్రశ్నచిహ్నమును తీసివేసినారు. సోవియటురష్యాలో జరిగే చరిత్రాత్మక సంఘటన కండ్లకు గట్టినట్లు ఆగ్రంధరాజంలో విశదీకరింపబడివున్నది. అందులో లోపములు లేకపోలేదు. కాని హృదయపూర్వకంగా ఆ లోపములను గుర్తించి సవరించుకొని చక్కని పద్ధతి ప్రకారం పోవలెననే ఆతురత ఆదేశంలో కన్పిస్తున్నది.

క్రమంగా రెండుప్రపంచాలు ఏర్పడ్డవి. ఒకటి అమెరికా, యూరపు ఖండాలలోని వ్యవస్థ. దానికిలోబడి ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాలు. మరొకటి రష్యాలోని సోవియటు ప్రయత్నం. మొదటి ప్రపంచలో లాభంకోసం పెట్టుబడికోసం వుత్పత్తి. రెండవ ప్రపంచంలో ప్రజల అవసరాల కొఱకు ఒక నిర్ణీత ప్రణాళిక ప్రకారం వుత్పత్తి. ఒక ప్రపంచంలో కొలదిమంది అధికారంగల ధనవంతుల పలుకుబడి, ఏలుబడి. మరొక ప్రపంచంలో ప్రజలందరు పాల్గొనే ఒక విచిత్రమైన ప్రజాస్వామిక పార్టీనియంతృత్వము. ఒక ప్రపంచంలో అధికారుల సామ్రాజ్య కాంక్షకోసం సామాన్య ప్రజలు యుద్ధంలో ఆహుతి అయిపోతున్నారు. మరొక ప్రపంచంలో 3 పూట్ల కడుపునిండ తిండి, కట్టగుడ్డ, వుండనిల్లు, విద్య విజ్ఞానము గల్గి కడుపులోచల్ల కదలక హాయిగా ప్రజలు బ్రతుకుతున్నారు.

కనక ఆర్థికంగా లాభంకొరకుగాక అవసరాలకోసం వుత్పత్తి గల్గితే ఆదర్శనీయమైనది.

యిక రాజకీయంగా యిప్పుడు ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, అమెరికాలలోని పౌరసత్వపు హక్కులు మరింత వైశాల్యంగావాలి. అవుతవి

చిక్కని ప్రజారాజ్యం నడువ వలెనంటే శిక్షణ పొందిన సంస్కృతిగల్గిన రాజకీయపార్టీ లేక కక్షల ప్రాబల్యం వుండాలె. యివి పరస్పర విరుద్ధపక్ష పార్టీలుకావు. మొట్టమొదటి ఐగత్తు, ఆర్థిక వ్యవస్థసమస్య పరిష్కారమైతే విరోధిపక్ష పార్టీలకు తావెక్కడిది?

నియంతృత్వమా, లేక ప్రజాస్వామ్యమా అనే చర్చకూడ వస్తున్నది. నిరంకుశత్వమైన నియంతృత్వం ఎప్పటికి క్షేమకరం కాదు. దానివల్ల మానవహింస, జనక్షోభగల్గుతవి. విలక్షణవంతమైన అభ్యుదయకరమైన, చైతన్యవంతమైన పార్టీయొక్క నియంతృత్వం కొంతవరకు యిప్పటికైనా అవసరముంటుంది. అటువంటి నియంతృత్వంలో ప్రజాస్వామ్యం దినదిన ప్రవర్ధమానమవుతుంది.

మత విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఆస్తికత్వం నాస్తికత్వంతోగాని నిమిత్తం వుండ వక్కరలేదు. మతంలోకూడ సైన్సువ్యాపకం వచ్చింది. సైంటిఫిక్‌దృష్టిని పతిమనగా మానవసేవ యొక్క భావం వ్యాపిస్తున్నది.

సాంఘికంగా స్త్రీ పురుష సమానత్వం గుర్తింపబడవలె. ఫ్యాక్టరీలకు, కచ్చేరీలకు, విద్యాలయాలకు ఉద్యోగాలకు వస్తారో, లేక గృహనిర్వహణంలో నైపుణ్యం పొందడంతోనే స్త్రీలు ఉత్తరోత్తర సంతృప్తిపడతారో అనే సంగతి స్త్రీలే నిర్ణయించుకుంటారు. సమాజంలోని స్వానుభవమే వారికి బోధిస్తుంది.

పుండరీ కాక్షాచారిగారు బి. ఏ.,

వీరు దక్షిణ విశాఖజిల్లాలో రైతు ప్రచారకులు.

వైజ్ఞానికంగా, ఆధునికులు ప్రాచీన విజ్ఞాన ఖనిని సైంటిఫిక దృష్టితో పరిశీలించవలె. అందలి రసమును గ్రోలవలె. దానిని ప్రజలందరి కర్థమయ్యేలాగు చేయవలె.

ఈవిధంగా జరిగినప్పుడే నూతన సామాజిక వ్యవస్థ ఏర్పడుతుంది. ఇప్పటికే మొదటి ప్రశ్న ఆర్థికం సంతృప్తికరంగా పరిష్కారం గావలె.

ఇటీవల ప్రముఖ ఆంగ్లవ్యాసకర్త వెల్సుగారు నూతన ప్రాపంచిక వ్యవస్థను గురించి వ్రాసియున్నారు. అందులో ఆంగ్లప్రజాతంత్ర వ్యావహారికము, సోవియటు రష్యా ప్రణాళిక పద్ధతి, సోషలిస్టు ఆదర్శము- యివన్నీ కలిపి కలగూరగంపై వున్నవి. సిద్ధాంతీకరణం చక్కగానే వున్నది. సాధించే మార్గమెట్లో ప్రభుత్వాలు అధికార్లు చెప్పేమాట వినకపోతే, ప్రజలేం చేయవలె అనే ప్రశ్నకు వారి వ్యాసావళిలో సమాధానం లేదు. వచ్చేవారంలో దాన్ని గురించి వివరంగా వ్రాస్తాను.

ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి హిందూదేశములో తయారు కాబడి నటువంటిగాని, పరదేశము నుండి దిగుమతి కాబడునటువంటిగాని, [illegible] మణుగు 3 కి రు 1-4-0 లు ప్రభుత్వంవారు పన్ను విధించారు.

రంగాగారి అరెస్టు-

గాంధీ మహాత్ముని ప్రకటనపట్ల
విశాఖజిల్లా రైతుసంఘంవారి అసంతృప్తి

దేశములో యనేక వేలమందిపై నిర్బంధ చర్యలను ప్రభుత్వమువారు జరుపుచున్న యీసమయములో వెంటనే స్వాతంత్ర్య పోరాటమును సాగించి ప్రభుత్వచర్యలను ఎదుర్కొనవలసిన యీసందర్భాన శ్రీ గాంధిగారివంటి నాయకులు ప్రభుత్వ నిర్బంధముల నెదుర్కొనవలదనియు, అట్టినిర్బంధములకు లోబడి యుండవలెనని ఆచార్యరంగాగారి విషయములో యిచ్చిన అభిప్రాయమునకు అసంతృప్తిని వెల్లడించుచు తీర్మానించిరి.

చర్చల సారాంశము

నిన్న సాయంత్రము విజయనగరములో సమావేశమైన జిల్లా రైతుసంఘ సమావేశములో ప్రస్తుత విషయములపై దీర్ఘ చర్చలు జరిగెను. పై తీర్మానము పై జరిగిన చర్చల సారాంశము మాత్రము సంఘ ప్రధానకార్యదర్శి యస్. నరసింహామూర్తిగారు యీక్రింది విధమున ప్రకటించుచున్నారు.

యుద్ధస్వరూపము - ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానము.

"దినదినానికి యూరోపు సంగ్రామ పరిస్థితులు క్లిష్టమించుచున్నవి. చాలక్లిష్ట పరిస్థితులలో వివిధ దేశాలు చిక్కుకొని యున్నవి. భారతదేశమున జాతీయ సంరంభము తలచూపినది. ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానము హెచ్చుచున్నది. పెక్కురను దేశభక్తులపై నిషేధాజ్ఞలు ప్రయోగింపబడ్డాయి అరెస్టులు సాగుచునే యున్నవి. దేశములో వివిధ ప్రాంతాల్లో కార్మిక, కర్షకులు తమ హక్కులను రక్షించుకొని, కష్టములను తీర్చుకొనుటకై సమ్మెలు, సత్యాగ్రహాలు సాగించుచున్నారు. ప్రభుత్వము అమానుషమగు కాల్పులచే శ్రామికవర్గ రక్షణను ధ్వంస మొనరించుచున్నది. అట్టి విపరీత పరిస్థితులు యేర్పడిన సమయాన జాతీయ మహాసంస్థ స్వాతంత్ర్య పోరాటమును సాగించి ప్రభుత్వ చర్యలను ఎదుర్కొనవలసిన యత్యవసరము యేతెంచినను రాజీధోరణినుండి తప్పియున్నటుల ధైర్యముగా చెప్పలేకున్నాం.

మహాత్ముని అంతరాత్మ.

భారతదేశ యేకైక నాయకులు శ్రీ గాంధీగారు చేయుచున్న ప్రకటనలు కార్యకలాపములను బట్టిచూస్తే బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో యింకా రాజీకుదురునను ఆశగలదనియే తోచుచున్నది. దేశములో స్వాతంత్ర్య ప్రియులందరు మహాత్ముని ఆజ్ఞకై నిరీక్షించుచున్నారు.

ఒకప్రక్క ప్రభుత్వ నిర్బంధము హెచ్చుచున్నది. శ్రామికవర్గములలో సంచలనము కలిగినది. కాని మహాత్ముని అంతరాత్మ యింతవరకు సత్యాగ్రహము సాగించుటకు నచ్చుటలేదు. దీనికి కారణము వాస్తవంగా సత్యాగ్రహం సాగించకమునుపే బ్రిటిషు ప్రభుత్వంతో గౌరవప్రదమైన రాజీ చేసుకొనవచ్చుననే ఘట్టి నమ్మకమై యుండాలి. గత ప్రయత్నముల ఫలితమునకు భిన్నమైన మార్పు యుండదని. ఈ మహాశక్తివంతమైన కాలాన అయినా మహాత్ముని అంతరాత్మ వాస్తవ విషయాన్ని గుర్తించునుగాక! యని కోరుచున్నాం.

ఈసందర్భాన్నే మహాత్ముని ప్రకటన చూచే భాగ్యం కలిగింది. ఆచార్య రంగాగారి నిర్బంధముపై మహాత్ముని హితవు ఆశ్చర్యమే కాదు విషాదం కలిగించింది. గాంధీగారివంటి నాయకులే ప్రభుత్వనిర్బంధముల నెదుర్కొనవలదనియు, అట్టి నిర్బంధములకు లోబడియుండాలని హితవోసంగుట రాజీప్రయత్నములనుండి పూర్తిగా మహాత్ముడు విరమించుకొనలేదని స్పష్టపరచింది.

కార్యానంతర ప్రకటనలో నూతనత్వము లేదు.

యేదైనా కార్యము జరిగినపిమ్మట, దానితో యేకీభవించిగాని, యితరముగాగాని ప్రకటనలు చేయుట మహాత్మునికి క్రొత్తకాదని చెప్పుటకు యిదొక ప్రకటన. చర్విత చర్వణ విషయములను చర్చించుటే అనవసరమైనను ఉదాహరణగా కొన్ని తీసుకుందాము.

రెండు సంవత్సరముల క్రిందట పట్టాభిగారిని భారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ నియోగించి, పిమ్మట సుభాషుచంద్రుని పోటీ చూచి యుపాసనము వహించి, ఎన్నికలయనంతరము పట్టాభిగారి ఓటమి తనఓటమిగా ప్రకటించిన మహాత్ముడు తొలుతనే పట్టాభిగారు తనచే నిమంత్రులైనటు లేల ప్రకటించరాదు?

ఆక్టోబరు జూలైలలోనే భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘముతో తనకెట్టి సంబంధము లేదనియు, కార్యవర్గము తమ యిష్టానుసారము చేయుచున్నదని ప్రకటించిన గాంధీగారు శ్రీ సుభాషు బాబుపై క్రమశిక్షణ తీసుకొను సందర్భమున తానే కార్యవర్గముతో సంపూర్ణ సంబంధము కలిగియున్నటుల ప్రకటించెను. ఇంకా యెన్నో ఉన్నాయి. ముందుగా తనకు తెలిసిన విషయమైనను, కొంతవరకు మిన్నకుండి ఆ కాస్త పనీ యేదో అయినవెంటనే తనమహిమవో, ప్రకటనో సూచననో, యిచ్చుటలో మహాత్మునివద్ద నూతనత్వము లేదని నిరూపించుటకు శ్రీ రంగాగారి నిర్బంధమునై మహాత్ముని హితవు ప్రకటితమయింది.

రంగాగారి లోపములేదు.

నిషేధాజ్ఞ రంగాగారు పుచ్చుకొనినవెంటనే మహాత్మునకు, యితరనాయకులకు తంతులు పంపుతూ స్థానిక కాంగ్రెసునాయకులగు శ్రీ సత్యమూర్తి, ప్రకాశముగార్లతో నిషేధాజ్ఞ గురించి ముచ్చటించిరి. అనేకమంది సలహాలను పొందెరి. సమయము దాటుచున్నను నాయకుల అభిప్రాయము తెలియనందున స్థానికనాయకుల సూచనల ననుసరించి యుండవచ్చును. చెఱయందుంచబడిన రెండువారములకు యిట్టి ప్రకటన లేక హితవు మహాత్మునివద్దనుండి వచ్చునని రంగాగారు తలంచకపోవుటయే వారి పొరపాటుగా తలుచున్నది. ఇంతకన్న రంగాగారిలోపము లేదు.

దూషణతో కూడినహితవు

తమ సహోద్యోగులలోనొకరును, ధైర్యశాలియు, సత్స్వభావముగల రంగాగారికి విమర్శించుచు ప్రకటించిన హితవు మహాత్మునివంటి శిరశాలురకు తగదని యనుపించక తప్పదు. రంగాగారిలోని సచిత్ర ప్రకృతి వర్ణన విపరీతంగా యుండి. విమర్శనకే పెండబడిన ప్రతినాయకులలో తెలిసియో, తెలియకయో, చేసిన యిట్టి విచిత్ర వికృతిని చిత్రించే నిదర్శనాలు చాలా యున్నాయని మహాత్మునికి తెలియకయే యిది పురాహరించి తద్వారా ప్రత్యేకంగా ముఖ్యంగా మన గాంధీగారివట్లనే చెప్పరాని విషయములు చెప్పచుండుట, చేయరాని పనులు అకాలములో చేయుచుండుటకానవచ్చు. చున్నవి.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యుద్ధము ప్రకటించడము తడవుగా "షరతులులేని సహకారము"ను భారతదేశము తరఫున గాంధీగారు ప్రకటించి యివ్వటం చెప్పవలసిన విషయమని ఎవరనగలరు?

త్రిపురిలో భారతజాతీయ మహాసంస్థ సమావేశమై దేశప్రాణాధార సమస్యలపై చర్చలు సాగించు మహాసభల సందర్భమున అహ్వోటికరుణించి అమూల్యోపదేశములను సంగకరాజకోటలో ప్రాణములు త్యజించుటకు పూనుకొనుట చివరకు రాజప్రతినిధివద్దకు ఢిల్లీకి పోవునప్పుడైన ఒకసారి భారతదేశ ప్రేక్షక సహస్రములకు దర్శనభాగ్యమైన కలిగించక పోవడం చేయరాని పని అకాలంలో చేయుట కాదంటారా?

ప్రస్తుతం యీ నాడు దేశం అన్నిప్రాంతాల్లోఅన్ని వర్గాల్లో స్వాతంత్ర్య పిపాసగలట్టిని సత్యాగ్రహమునకు జాతీయ సంరంభమునకు సదవకాశముకల్గిన యీ మహాతరుణాన యింకా వెనుకవెనుకకు లాగడం చేయవలసినపని సకాలంలో చేయకుండుటకాదా?

కాంగ్రెసుక్రమశిక్షణ.

కాంగ్రెసు క్రమశిక్షణకులోబడిన కారణముచేతనే గాంధీగారికి రంగాగారు తంతెనిచ్చారు. స్థానిక కాంగ్రెసునాయకుల సలహాలనుపొందేరు. కాంగ్రెసు క్రమశిక్షణకు లోబడని అభిప్రాయముంటే ప్రభుత్వపు నిషేదాజ్ఞను యుల్లంఘించియుండకపోవునేమో!

రంగాగారిచర్య క్రమశిక్షణకు విరుద్ధమని తలచినచో అట్టివారిపై క్రమశిక్షణ చర్య తీసుకోవాలి, లేదా వేరొకవిధమున మందలించి తమ హితవు తెలియపరచాలిగాని బహిరంగముగ ఒక నిష్కల్మష దేశారాధకుని విషయమున యిట్టి ప్రకటన చేయుటలో గాంధిగారు బుద్ధిని వినియోగించలేదని విచారము కల్గించకమానదు.

తప్పని చెప్పనదెవరికి?

రంగాగారి పశ్చాత్తాపము ఎవరికి తెలియజేయాలి? కాంగ్రెసు క్రమశిక్షణకు విరుద్ధముగ వ్యవహరించితినని తను తలపోయునపుడు కాంగ్రెసుకు పశ్చాత్తాపము తెలియజేయాలి గాని యిటులగాక బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో తెలుపుకోమని గాంధీగారే చెప్పుచున్నారంటే నమ్మకం చాలక, మరల మరల ప్రకటనచూశాం. గాంధిగారు రంగాగారివద్దనుండి కాంగ్రెసుకు క్షమాపణ పంపమని సూచిస్తే న్యాయము గాని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు, దేనితో లడాయి సాగిస్తున్నామో, దానితో ఒక జాతీయ నాయకుని పశ్చాత్తాపమును తెలియపరచమనుట పరాభవం. భారత జాతీయతకే యిందులోగల గూడార్థం తెలియుటలేదు.

ముగింపు.

మొత్తంమైన మహాత్ముని ప్రకటన రంగాగారి నిర్బంధ విషయములో యుక్తముగాలేదు. ఈ సమయము ఇప్పుడు. యిట్టి ప్రకటన హితవు అనవసరము కూడను. హితవులో గూడ రంగాగారి గుణగణాలు విపరీతంగా ప్రత్యేకంగా చిత్రించడం దేశములోనే గాక ప్రభుత్వమునకు గూడ ఒక నాయకుని వ్యక్తిత్వము చులకనగాకతప్పదు. రంగాగారి అపారదేశసేవా పరతంత్రతను ఎరిగినంతవరకు తీరని అసంతృప్తి మహాత్ముని ప్రకటనపై గలుగకమానదు. ఇట్టి ప్రకటనలు చేయుటకన్న గాంధీగారు యూరకుండిన ప్రజాసామాన్యములో విషాదము కలిగియుండకపోవును.

ముఖ్యంగా, విశాఖపట్నం జిల్లారైతుసంఘమువారు మహాత్ముని ప్రకటనపట్ల అసమ్మతిని వెల్లడించుచున్నారు. జిల్లాలోగల అన్ని తాలూ, గ్రామరైతుసంఘములు మహాత్ముని ప్రకటనపట్ల అసమ్మతి తెలియపరచుచు బహిరంగ సభలజరిపి తీర్మానములు గావించవలెనని హెచ్చరించబడుచున్నారు. పిమ్మట, స్థానిక రైతుల యిబ్బందులను గూర్చి తీర్మానములు గావించబడెను. ప్రస్తుతప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానమును ఖండించెను. మందసా యెస్టేటు సుజారి రాజమణిపురంలో యిటీవల గావింపబడిన కాల్పుల సందర్భానచనిపోయిన రైతుకుటుంబములకు సానుభూతిని తెలియజేయుచు, అనధికార నిష్పాక్షిక విచారణ సంఘమును నియమించవలెనని ప్రభుత్వమును కోరుచు, నిర్బంధింపబడిన రైతులకు డిఫెన్సు యేర్పాటులలో తగిన సహాయము చేయుటను మున్నగు పెక్కు తీర్మానములు గావించబడిన పిమ్మట సభ ముగిసినది.

పోష్టేజి చార్జీలులేకనే ఉచితంగా చేతి గడియారం.

మేము గడియారాలను నేరుగా స్విట్జరు ల్యాండునుండి తెప్పించెదము. సరియైన టైము చూపించును,

శ్రేష్ఠమగు పెపినరీ చాలా కాలం పనిచేస్తుంది, చాలా అందంగా వుంటాయి; 6 సం॥ గ్యారంటీ. వెలలు రు 3½; మేలైనవి రు 4; గోల్డు ప్లేటెడు రు 4½; శ్రేష్ఠమైనవి రు 5; రక్టాంగ్యులర్ క్రోమియం కేసు రు 6-4-0; రోల్డుగోల్డు ప్లేటెడు రు 10½; శ్రేష్ఠమైనవి రు 12½ వీనిలో గడియారాలు కొన్నను ఒకటి ఉచితంగా యివ్వబడును.

Jubilee watch Co,
P. B. 12213 Calcutta (Z. R)

చర్మరోగ నివారిణి-

పొడలు - తామర - ఎంగిలిచిడుము - కరపాణి - తీట - ఆరుడు పుండ్లు - కత్తికాటు మంగలికత్తివలన - పుండ్లు 64 చర్మవ్యాధులకు దివ్యామృతము.

వెలయువారు:— డబ్బి 1-కి 0-4-0.

కనుపర్తి వెంకటసుబ్బయ్య,
జమీన్‌రైతు పవర్ ప్రెస్, నెల్లూరు.

హోమియోపతి మందులు

శాస్త్రీయమైన, నమ్మకమైన అమెరికన్ హోమియోపతిక్, బయోకెమిక్ మందులు సరసమైన ధరలకు దొరకును. ఆంధ్రదేశ మంతటను ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఔషధాలయము. క్యాటలాగు ఉచితము.

పాప్యులర్ హోమియోఫార్మసీ,
(ట్రెయినింగుకాలేజి సందుఎదుట)
రాజమండ్రి.

గుండాల

బంగారు, వెండి నగలు సిద్ధంగా ఉన్నవి—
*
నమ్మకమైన నగల వర్తకులు—

వెంకటసుబ్బారెడ్డి

*
మీ రేంత ధరకు యిస్తే అన్నీ చేసి యిస్తాము—
*

బజారు - నెల్లూరు.

* వార్తలు - వాఖ్యలు *

మొలలోతు దుఃఖంలో మోకాటిలోతు సుఖం.

యిండియన్ యిన్ఫర్మేషన్ పత్రికలో గవర్నమెంటు, హిందూదేశంలోని చేతిమగ్గం నేత పరిశ్రమాభివృద్ధి నిమిత్తం, 3 లక్షల 50 వేల కంబళ్లను 1940 సం॥ సెప్టంబరు నెలాఖరులోగా తయారుచేసే పరతుమీద, ఆర్డరిస్తానికి సిద్ధంగా నున్నదని, శాటికాయంత అక్షరాలలో ప్రకటించారు.

రెండవది యీ యుద్ధసమయంలో హిందూదేశ పరిశ్రమలకు, నోటుకు 12 లక్షల రూపాయల ఆర్డర్లు వస్తున్నవి.

*

గొరగ్గా మిగిలిందేజుట్టు.

1940 సం॥ హిందూదేశ రక్షణ బడ్జెటు చూడండి:-

మామూలు బడ్జెటు	రు 36,77	లక్షలు
ధరలు పెరిగినందువలన	2,00	,,
హిందూదేశ యుద్ధప్రయత్నములకు	6,59	,,
ఇతర ఖర్చులు	8,16	,,
మొత్తం	రు 53,52	లక్షలు

భారతదేశము ఈ యుద్ధంలో ప్రవేశించుట కిష్టములేదు. అయినప్పటికి బ్రిటిషువారీ యుద్ధములోకి లాగారు. హిందూదేశ యుద్ధప్రయత్నములకని- యింకా యేమేమో ఖర్చులు నెత్తినేసి రుద్దుతున్నారు. ఖర్చయితే అయింది, యుద్ధాశయా లేమిటో చెప్పండయా అంటే ఊహూ- స్పష్టం జేయరు.

★

కష్టంలో సుఖం.

1940-41 సం॥ భారతదేశ బడ్జటు చూడండి. దేశంలోని రవిన్యూ మొత్తం రు 85,43 లక్షలు.

ఖర్చు—	92,59	,,
లోటు—	7,16	,,

ఇంతఖర్చు ఆలంతేఆయింది- పోనియ్యండి. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యస్థమైన కాలనీలు, అధినివేశదేశాలలోని యూరోపియనులకు, భారతదేశంలోని సివిల్ మిలిటరీ ఉద్యోగాలివ్వడం యెక్కడి న్యాయం! అవి భారతీయులకే యివ్వగూడదూ?

★

మన గవర్నమెంటైతే

నవంబరు 15 మొదలుకొని డిశంబరు 15 వరకు వివిధవృత్తులలో పనిచేయుచున్న 4 లక్షల బ్రిటిషు కూలీలకు, ధరలు పెరిగినవని, కూలీల హెచ్చించారు.

ఈలా జీతముల హెచ్చించమనే, బొంబాయిలో నేతమిల్లుల కూలీలు, కలకత్తా హౌరాలో పాకీవారు, కాన్పూరులో ఏలూరులో పనివాండ్లు- ఇంకా యెందరో- సమ్మెలు జేస్తున్నారు. మన గవర్నమెంటైతే యుద్ధపుబోనసు యివ్వదూ?

★

భారత సైనికుని ఖర్చు.

ప్రస్తుతం బ్రిటిషువారు తమసైన్యంలో నున్న ప్రతివానికి సం॥ 1 కి- 600 నవరులు, వారాయుధమైన సైనికునికి సం॥ 1 కి 2500 నవరులు, నావికా సైనికునికి సం॥ 1 కి 650 నవరులు యిస్తున్నారు.

భారతదేశం ప్రస్తుతం యుద్ధంలోకి లాగబడియున్నది. అందువల్ల భారతదేశంలోని ప్రతిమనిషి సైనికుడే! ఎలిమెంటరీస్కూలు ఉపాధ్యాయుడు కూడా సైనికుడే! మలబారులో ఎలిమెంటరీస్కూలు పంతులకు రు 3-0-0 లిస్తున్నారు.

కాబట్టి భారతీయసైనికుని ఖర్చు రు 3-0-0.

అదొకందుకు - ఇదొకందుకు.

1914 సం॥ ప్రపంచ యుద్ధంలో జర్మను ఫిరంగి గుండ్ల నెదుర్కొనడానికె, బ్రిటిటీవారు ముందు భారతసైనికుల నిలువబెట్టారు.

అప్పుడు జర్మనువారు, అనాగరకులయిన భారతీయులతో మొదటనే మమ్మల యుద్ధముజేయమనుట, పాశ్చాత్య నాగరికయుద్ధ సూత్రముల నిర్లక్ష్యము చేయుటన్నారు.

భారతీయులు, భారతయుద్ధంలో వెన్నుజూపక, ఏమరుపాటున యున్నవానిని, రథ సారధిని యుద్ధభేరి మ్రోగించువానిని, కత్తి నేలపైచిన వానిని, శరణుజొచ్చినవానిని సంహారింపక యుద్ధం జేసిన వీరులని, శౌర్యశైర్యస్థయిర్యము గలవారని, అటు బ్రిటిషువారికి తెలుసు- ఇటు జర్మనువారికి తెలుసు.

అందుకనె బ్రిటిషువారం ముందు భారతీయులను బెట్టారు. వీరిని తప్పించుకొని మనవాకి శత్రువస్తాడా అనుకొని.

అందుకనే జర్మనీవారు, వీరితో నేంటి యుద్ధమేమిటనుకొని, తప్పించుకొనుటకు, అనాగరికులయిన భారతీయులతో యుద్ధముజేయమనుట, మన యుద్ధసూత్రముల చిన్నజూపు జూపుట అన్నారు.

★

సర్టిఫికేట్.

ఇటీవల, కన్సర్వేటివ్ అగు రైట్ ఆనరబుల్ ఆమెరి, యునైటెడ్ ప్రెస్ వారితో ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యార్హస్థితి వచ్చిందన్నారు. నిజంగా ఇది ఒక అమూల్యమైన సర్టిఫికేటు. బ్రిటిషువారికీయనపై యిక సతాదేహించర నే తోస్తుంది—

★

పెన్నదాటితే పెరుమాళ్ల సేవ.

మిత్రమండలివారు అన్యాయంగా నార్వే డెన్మార్కుల తాటస్థ్య భంగము కావించారని, వారిచే స్వాతంత్ర్య భంగముకలుగకుండ కాచుటకై తాము డెన్మార్కు నార్వేల ఆక్రమించామని, ప్రస్తుత సంగ్రామానంతరము ఎవరి ఎవరి హక్కులు వారికివ్వబడునని జర్మని అంటున్నది-

హాల్లాన్ గారి చివరి ప్రసంగంలో "ప్రస్తుతం తాటస్థ్యం వహిస్తుందికష్టా" అన్నారు. జపాను నేనిప్పుడొకదాంట్లో తగుల్కొనివున్నాను. నా కితరుల విషయం పట్టుకున్నది. ఈ పరిస్థితుల్లో జర్మనీ మిత్రమండలివారిచే చేతిలో పచ్చడి పచ్చడి అవుతుంది. ఇక నార్వే డెన్మార్కులకు హక్కులిచ్చే దక్కడ?

—

జమీందారీ బిల్లు

మద్యరాష్ట్ర కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమువారు నెగ్గించిన చివరబిల్లగు జమీందారీబిల్లును మ. రా. గవర్నరుగారు సైప్రాయిగా రకే అనుమతి నిమిత్తం పంపారు.

సకలుమందులను చూచి
మోసపోకుడు.
40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి
జెందిన దివ్యామృతము

అ మృ తాం జ న ము

తామర మందు

సకలవిధములైన చర్మ
వాధులను రెండేపూతలతో
నిర్మూలము చేయును

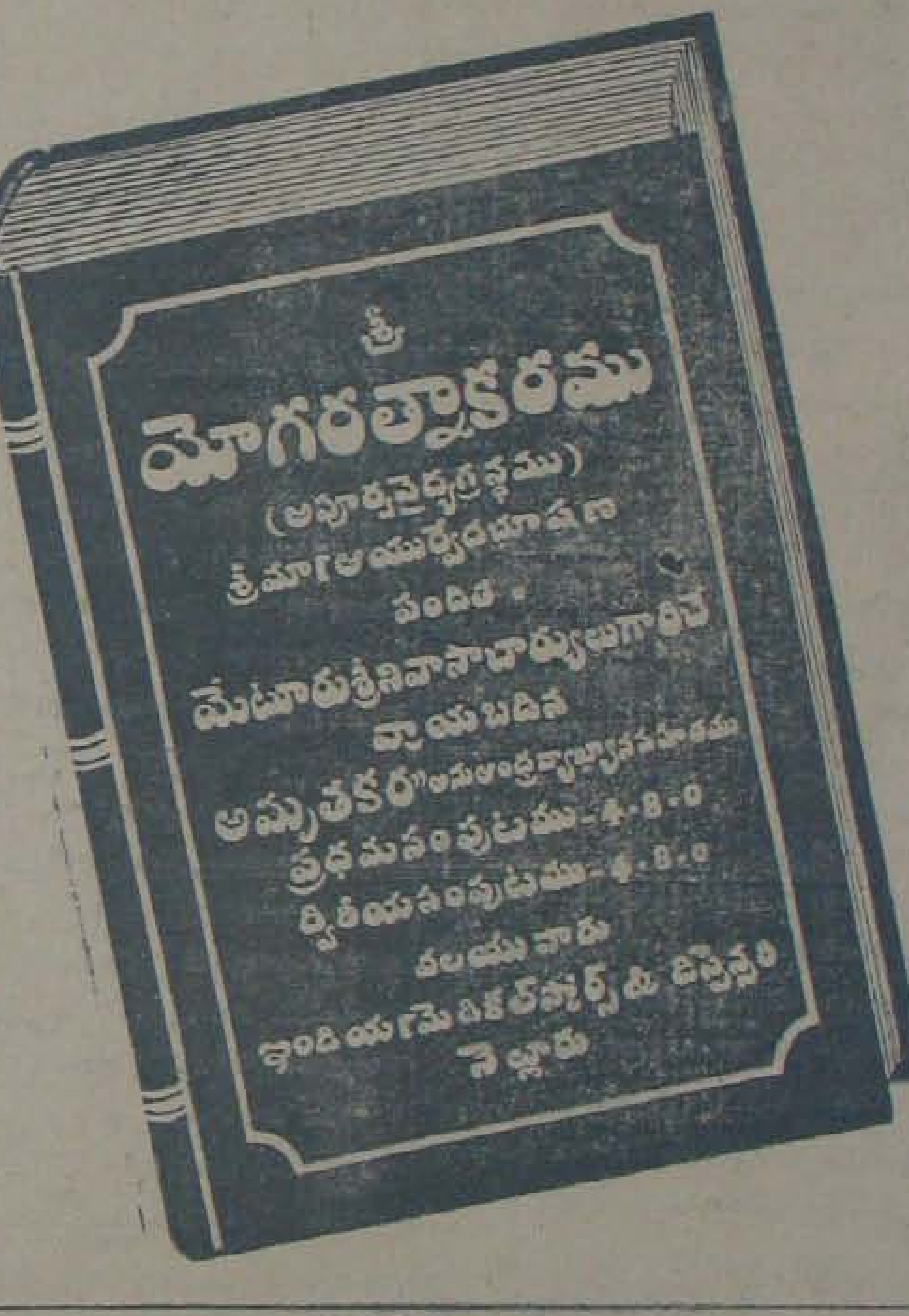

వెలలు వెండికన్నను చాలాసరసము.

"యుపర్ శిల్వర్" & "శిల్వరైట్"

అను నూతన లోహముతో మన దేశములో తయారుకాబడు, టిప్పన్లు, తట్టలు, గిన్నెలు, గరిటెలు, మూతలు వగైరా పలువిధములైన సామానులు మావద్ద విక్రయించబడును. యివి గిల్టుసామానులు కావు. వెండిలో సమానముగా ఉపయోగపడు గ్యారంటి సామానులు

సోల్ యేజంట్సు:—

సి. వి. శేషగిరిరావు అండు సన్సు,

సంతపేట, :: :: నెల్లూరు.

రామకృష్ణ ఖాదీభాండారం

★ ట్రంకురోడ్డు— నెల్లూరు. ★

మావద్ద అన్నిరకాల శుద్ధఖద్దరు దొరుకును. సన్నము, జరీపేటు, రాజపాళెం, పొందూరు కనుపూరు, మున్నగు అన్నిరకాలేకాదు ఆర్డరిస్తే కోరినమాదిరి నేయించి గూడా యిస్తాం.

రాయవరపు జగన్నాథం,
ప్రొప్రయిటరు.

జలగ ప్రాముఖ్యత

"జలగ" అంటే యేమిటో తెలియనివాండ్లుండరు. జలగ పట్టంటే యేమిటో వినని వారు కూడా వుండరు.

జలగ నెత్తురు వాసనగొట్టి ప్రవేశమును పట్టుకుంటుంది. లేదా వెంట్రుకలు లేక నునుపుగా నున్నా పట్టేస్తుంది. తర్వాత రక్తము పీల్చిపీల్చి పట్టువదిలేస్తుంది. దీనిపట్టు వదలించుకోవాలంటే సున్నపు నీళ్లు చల్లుతారు. లేకపోతే వుప్పునీరు కూడా పనిచేస్తుంది.

ప్రతిజలగకూ సాధారణంగా మూడు దవడలుంటవి. ఈమూంటితో చర్మాన్ని పడుతుంది.

వీటిలో ఆడా మొగా అనే భేదంలేదు. ప్రతి జలగా పొట్టమట్టా వుండేముడతలలో గుడ్లను దాస్తుంది. గుడ్లుపెట్టే సమయంలో రక్తాన్ని పీల్చుతుంది. ఇది వీటి సహజగుణము. ఈరక్తం మీదనే కొన్ని నెలల పర్యంతం ఆధారపడుతుంది.

రకాలు

ఇవివిశేషంగా సమశీతోష్ణమండలంలో అత్యుష్ణమండలంలో పెరుగుతవి. వీటిలోగూడా కొన్ని నీటిలోనుండేవి, కొన్ని గాలిలో నెగిరేవి, కొన్ని నేలమీద పాకేవిగలవు. చెట్లమీద నివసించేవి గూడాగలవు. వీటిలో రంగురంగులవి గలవు. కొన్ని బూడిదరంగు, కొన్ని ఆకుపచ్చ, కొన్ని ఎర్రవి, కొన్ని నారింజ రంగువి.

ఉపయోగము

అనాదినుండి ఇండియా, అరేబియా, గ్రీసు, రోము, ఫ్రాన్సు, వగైరా దేశాలలో జలగలను వైద్యులు వాడుతుండేవారు. ఒక్కొక్క రోగమునకు ఒక్కొక్క విధాన మవలంభించేవారు. దీని రక్తము పీల్చుగుణమును బాగా వుపయోగించుకొనేవారు. ఇప్పుడుగూడా వాడువారు అక్కడక్కడ గలరు.

19 వ శతాబ్దంలో జలగ వైద్యం ఒక్క వెలుగు వెలిగింది. కళ్లు కామెర్లు జ్వరాలకు, కాలేయము (పొట్టకు కుడివైపుభాగము) గొంతు, కణతులకైన వైద్యులు జలగలను పట్టించేవారు. శైత్యవ్యాధికి బొడ్డుచుట్టూ 20, 30 జలగలను తగిలించేవారు. విపరీతంగా జ్వరంవస్తే ఫ్రెంచివారు తలచుట్టూ ఒకజలగ పటాలాన్ని పట్టించేవారట. ఈవిధంగా కొన్నిరోగముల నయంచేస్తుండేవారు.

కాబట్టి వైద్యశాస్త్రంలో జలగకొక స్థానమున్న దన్నమాట. దీనికినిదర్శన మొకటిగలదు. 1932 సం॥ వరకు ఫ్రాంన్సు దిగుమతి అయిన జలగల సంఖ్య 57½ లక్షలు.

ఇంకొక ముఖ్యవిషయం. జలగపటితే వదలదనే దురూహ చాలామందికి గలదు. కాని జలగపిల్ల గిలిగింత పడకు రక్తాన్ని పీల్చి, తర్వాత పట్టు సడిలి, మత్తుగా కిందబడి పోతుంది. సృష్టిలో భగవంతుడు పశువుల నీవిధంగా కాపాడుచున్నాడన్నమాట!

సత్యవతి మునిగింది

సత్యవతి మునిగిందంటే పరీక్షిన్న పితామహునికి భారత కన్యారత్నము బలి ఆయిందను కుంటారేమో! కాదుకాదు. బొంబాయినుండి మలబారుకు [illegible] వేల రూపాయలధాన్యం చిత్తుకాగితాల సరకు తీసుకుపోవు 'సత్యవతి' అనుస్టీమరు రాయిలోగిలి దగ్గర మునిగిపోయింది.

పంచాయతీ రాజ్యస్థాపన

ప్రకాశం పంతులు.

ఇటీవల భీమవరం తాలూకా పంచాయితీల మహాసభకగ్రాసనం వహించి శ్రీ ప్రకాశంపంతులు గారు, పంచాయితీల ప్రాముఖ్యతగూర్చి చాలా గొప్పగా మాట్లాడారు. ఇప్పుడున్న పంచాయితీలు తగాదాలు పెట్టుకొని తమ విద్యుక్త ధర్మముల నెరవేర్చుట లేదని, ఆదర్శ పంచాయితీలు ప్రతిగ్రామములో నుండవలెనని, అట్లుంటే ప్రతి గ్రామము స్వయం పోషకంగా నుండునని, అదే స్వరాజ్యమని, మనకు పూర్వము పంచాయితీల పరిపాలన యుండెడిదని, వాటిని మహమ్మదీయుల రాజులుగూడ గౌరవించారనీ, ఆంగ్లేయుల కాలములో అధోగతికి వచ్చినదనీ చెప్పారు. వారి అధ్యక్షోపన్యాసములోని ముఖ్య వాక్యములే యీక్రిందివి.

"నేను స్థాపన చేయదలచిన పంచాయతీ బిల్లు యిప్పుడు అమలులో వుండే పంచాయతీలకు సంబంధించిన చట్టములాంటిది కాదు. నే నుద్దేశించిన గ్రామపంచాయతీలలో తిండికి, గుడ్డకు, ఆరోగ్యమునకు, విద్యకు, వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన యావత్తు పనులకు, తదితర గ్రామ చేతిపనులకు ఎటువంటి లోపము లేకుండా స్వయంపోషణము సమకూర్చి ఏ గ్రామములోని ప్రజలకు ఆ గ్రామంలోనే అన్నివిధములైన సౌకర్యములను యిచ్చేటటువంటి పంచాయతీలు కావలెనని నాయొక్క ఆశయము. ఇంతేగాక ఏగ్రామములోని సివిలు, క్రిమినలు తగాదాలు ఆ గ్రామములో ప్రజలకు ఎట్టి వ్యయ ప్రయాస లేకుండా అతిశీఘ్ర కాలములో న్యాయము పొందునటువంటివిగ వుండవలెనని నాఅభిప్రాయము. మరియు దస్తావేజులను రెజిష్టర్ చేయుటయు, భూములకుపట్టాలు యివ్వడమూ మొదలైన కార్యక్రమములు రెవిన్యూ వ్యవహారములు అన్నికూడ, ఆయా గ్రామములలోనే పరిష్కారము అయ్యేటట్లుగ చేయవలెనని నాకోరిక. ఆయా గ్రామములలోని ఆయకట్టులోవుండే భూములమీద పన్నులు వసూలుచేసి సర్కారుకు యివ్వవలసిన పన్ను సర్కారుకు చెల్లించి గ్రామములోని ప్రజలకు కావలసిన పాఠశాలలు, మనుష్యులకు కావలసిన వైద్యశాలలు, పశువులకు కావలసిన వైద్యశాలలు గ్రామసంరక్షణకు కావలసిన పోలీసు బందోబస్తు యావత్తుకూడ ప్రజల చేతులలోనే వుండివారివల్ల యెన్నుకోబడిన న్యాయమైన పంచాయతీ సభ్యులద్వారా, గ్రామ ప్రభుత్వము జరుగవలెనని యిప్పుడు వుండేటటువంటి రవిన్యూ ఆఫీసర్లందరూ మంత్రులతో సహా గ్రామప్రభుత్వములను సక్రమముగ నడిపించు జవాబుదారీ వహించు బాధ్యతతో జవాబుదారీతో నడుచుకొను ఆఫీసర్లుగ వుండవలెనని నాయొక్క కోరిక."

ఇండియానుండి స్కాండినేవియా దేశములకు ఎగుమతుల నన్నిటిని ఆపి వేయవలసినదని, యిండియా ప్రభుత్వంవారు, కాల నిర్ణయం లేకుండా, వుత్తర్వు గావించారు.

★

నార్వే డెన్మార్కు ప్రభుత్వములకు ప్రజలకు అమెరికా బ్యాంకులందుగల ద్రవ్యమును ప్రభుత్వం ప్రత్యేక అనుమతి లేనిదివ్వరాదని, అధ్యక్షుడు రూజువెల్టు ప్రకటించినాడు.

★

జర్మని ఆక్రమణ ఫలితంగా, డెన్మార్కులో క్రొత్త మంత్రివర్గం యేర్పాటయినది.

ఇండియా విభజన నిరసన సభలు.

సిక్కుల మహాసభ.

లక్నోలో 15 వ తేదీన యు. పి. సిక్కుల ప్రథమ సమావేశం, మాస్టర్ తారాసింగ్ గారి అధ్యక్షతన జరిగింది.

ముస్లింలీగ్ యిండియా విభజనను సిక్కులు సమ్మతించరని, అసమంజస కోరికలతో ప్రాకులాడవద్దని, వీటివలన హిందూదేశానికేకాకుండా, ముస్లింజాతికి కూడా అపకారం కలుగుతుందని తీర్మానించారు.

క్షత్రియ మహాసభ.

పాట్నాలో 15 తేదీన అఖిలభారత క్షత్రియ మహాసభ జరిగింది. రాజాబహదూర్ జగన్నాధ భక్తసింగ్ గారు అధ్యక్షులు.

ఇండియా విభజన సూచనను ఖండిస్తూ తీర్మానించారు.

హిందూ మహాసభ.

బెంగాలు రాష్ట్రీయ హిందూమహాసభ కలకత్తాలో 14 వ జరిగింది.

హిందూజాతి, హిందూదేశము, వీటి ఐక్యతను హిందువులు న్యాయమైన మార్గాలలో రక్షించుకోవాలని తీర్మానించారు.

అహ్రారుల మహాసభ.

14 వ తేదీన లాహోరులో అహ్రారులు సమావేశమై, లాహోరులో అఖిలభారత ముస్లింలీగు వారు గావించిన సూచన, ఆచరణయోగ్యం గాదని, దేశంలో జాతీయాభివృద్ధికి యీసూచన అభ్యంతరాలు ఏర్పరుస్తుందని తీర్మానించారు.

అహమ్మదాబాదు మునిసిపాలిటీవారు తన క్రింద పనిచేయుచున్న హరిజనులకోసం 4 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి 420 గృహాలు నిర్మించిరి.

పలాసా అ. భా. కిసాన్ మహాసభకు రాయలసీమ ప్రతినిధులు.

ఇందులో ఓబులురెడ్డి, బాలిరెడ్డి, రంగారెడ్డి, వగైరాలున్నారు—

ప్రత్తి సుంకముల తగ్గింపు.

ఇండియా ప్రత్తి ఫలించు ముఖ్యదేశములలో నొకటి. విదేశపుగుడ్డ దిగుమతి గాకుండ మన ప్రత్తితో భారతీయులందరికి సరిపోవు గుడ్డల తయారు చేసుకొనవచ్చును. కాని మనకు అడుగడుక్కు అడ్డు ప్రభుత్వమువుండగా!

మన ప్రత్తి పరిశ్రమకు తగిన రక్షణలేదు. ఇప్పుడు మనదేశంలోనికి సాలుకు 15 కోట్ల రూపాయల గుడ్డలునూలు దిగుమతి అగుచున్నది.

ఇదిట్లుండగా మొన్న భారతప్రభుత్వంవారు 100 కి 2½ చొ॥ దిగుమతి సుంకమును తగ్గించామని ప్రకటించారు. ఇది మన పరిశ్రమకు గొప్ప దెబ్బ. ఈబిల్లు, భారతశాసనసభవారు 2 సార్లు నిరాకరించినా, భారత వర్తక సంఘమువారు ప్రతిఘటించినా, భారత ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధంగా, ప్యాసయింది.

ప్రస్తుతం కలకత్తాలో ఒకఇంజనీరు గుడ్డలు కుట్టే మిషన్లు తయారుచేస్తున్నాడు. ఈయంత్రాగారంలో నెలకు 300 మిషన్లు తయారగునట.

పడిపోయిన కాళ్లు చేతులకు, తీయించిన వాతానికి అమోఘమైనమందు—

❊

ఇంతకు మించినది భూలోకంలో లేదు—

★

వారం మందు రు 5 లు

★

బొమ్మా కోవెలు, పత్తివారి స్ట్రీటు, సంతపేట, నెల్లూరు.

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు

పుష్టియున్ను బలమున్ను

ఆరోగ్యము నిచ్చును.

సమ్మెలు

ఏలూరు

జ్యూటుమిల్లు తగాదా
800 మందికి కూలీలేదు.

ఏలూరు జ్యూటుమిల్లులో పనిచేయుకూలీలందరు తే 9-3-40 దీని ధరలు పెరిగి నందున హెచ్చుకూలీ నిమిత్తం సమ్మెచేయుట నాలుగు రోజులు సమ్మె సాగినతర్వాత ఏలూరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి సమక్షమున కూలీల ప్రతినిధులకు యజమానులకు మధ్య రాజీకుదురుట ఉభయులు అగ్రిమెంటు వ్రాసుకొని సంతకాలుచేసి, కలెక్టరు గారి సంతకమైన తర్వాత కూలీలు పనిలోచేరుట తెలిసిన గ్రంథమే!

అగ్రిమెంటు ప్రకారం నిలుపబడక, మరల ఏప్రెలు 1 వ తేదినుండి తప్పక రోజంగా యజమానులు పనిచేయనున్నారు.

అంతట కూలీలు తీర్మానాల మూలకంగా తమ అసమ్మతిని తెల్పారు. అగ్రిమెంటు ప్రకారం టైముకు పనికివెళ్లేటప్పటికి తాము చెప్పిన టైముకు రాలేదని యజమానులు గేట్లుమూసేశారు. దాని మీద కూలీలంతా బయటనుండవలసి వచ్చింది. ఈలా యీ 18 రోజులనుండి 800 కూలీలుపని లేక పట్టుదలతో ధైర్యంతో అగ్రిమెంటుకు కట్టుబడియున్నారు.

అగ్రిమెంటును అమలుజరుప వలసిందని కలెక్టరుగారిని కూలీలు కోరుచున్నారు.

ఏలూరు జ్యూట్ వర్కర్సు యూనియన్ కార్యదర్శి గారపాటి సత్యనారాయణ గారు ప్రభుత్వోద్యోగులు పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము, మునిసిపల్ కౌన్సిలర్లు యింకా పట్టణములోని యితర పెద్దలంతా గౌరవ ప్రదమైన పరిష్కారానికి తోడ్పడుదని ఘోషిస్తున్నారు. ఇంత అన్యాయానికి దిగిన యజమానులవల్ల పర్యవసానం యేలా తేలుతుందో!

*

పొగాకు కంపెనీలు

తెంగుటూరు, మోంఘేరు, సహారాన్పూరు, కలకత్తాలలో యింపీరియల్ టుబాకో కంపెనీ పనివారల సమ్మెలు యింకా సాగుతూనే వున్నవి. యజమానులు విదేశస్థులు. రాజీకి అంగీకరించడంలేదు. కార్మిక సంఘమును యజమానులు గుర్తించడంలేదు. సమ్మె శాంతింగానే సాగుతూవుంది.

సహారాన్పూరులో 144-వ సెక్షను అమలులో పెట్టారు. ఫాక్టరీకి దూరంలో సభలు [illegible] పోలీసులు [illegible] చేయుచున్నారు. [illegible] [illegible] గాయములు తగిలినవారు ఆస్పత్రులో వుంటున్నారు.

ఈవిదేశీయ యజమానులు తమదేశంనుండి డబ్బుతెచ్చి, పెట్టుబడిపెట్టి యిండియాలో వ్యాపారం చేయుచు కోట్లకొలది లాభం పొందుచున్నారు. వీరి ఫాక్టరీలలో పనిచేయు కార్మికులకు చాలా అన్యాయం చేస్తున్నారు. కావున్న ఫాక్టరీలలో తయారగు సిగరెట్లను భారతీయులు కొనరాదు.

ఈ కార్మికులపట్ల సానుభూతిని, భారత కాంగ్రెసు తరఫున రాష్ట్రపతి ఆజాద్‌గారు తెల్పారు.

*

బొంబాయి

ఇప్పటికీ వరులు కొవాటీ కంపెనీపనివారు జీతవాళ్ళి వృద్ధికోరుచూ 18 వ తేదీనసమ్మెకట్టారు

*

సుమంగళి

a B.N. REDDI - RAMNOTH - SEKAR production

★

అభినయానికి — అందానికి
రచనకు — రసపరిపుష్టికి
ఈడులేని ఉత్తమ చిత్రం
(సుమంగళి.)
పండిత పామరభేదం లేకుండా
అన్ని తరగతులవారిని — అభిరుచులవారిని ఆనందడోలికలలో
ఉయ్యాలలూగించే ఉజ్వల చిత్రం
త్వరలో వస్తున్నది. ఎదురు
చూడండి!

★

A VAUHINI PICTURE
DISTRIBUTED by VAUHINI
43, ACHARAPPAN STREET - MADRAS

SEKAR

కలకత్తా

ఇప్పట 18-వ తేదీన 4 జనపనార మిల్లులు, కార్మికులు సమ్మెకట్టి పనిలోకి రానందువలన మూసివేయబడినవి. దీనివలన షుమారు 13 వేల మందికి పనులులేవు.

★

సీరాంపూరు

ఒక నేతపనివాన్ని బర్తరఫు చేసినందుకు గాను, నేతకై తమకిచ్చిన జనపనార నూలు ఏమీ బాగాలేదని ఇప్పటివారు షుమారు 5500 మంది 18-వ తేదీనుండి సమ్మెచేస్తున్నారు.

★

ఝరియా

ఇప్పటి బొగ్గుగని పనివారు 2 వేలమందిసమ్మె సాగిస్తున్నారు. [illegible] అరెస్టుయినారు. 5 గురికంటె యెక్కువమంది గుంపుగా చేరకూడదని 144 సెక్షను 20 తేదీన ప్రయోగించారు.

కొరవ 2-వ పేజీలో—

N.V. Ramanaidu, Zamin Ryot Power Press, 168 Danduvari St., Nellore.